Sven Rosborns inlägg i FaceBook året 2025

Inledning

Sven Rosborn började skriva på FaceBook 2012. Eftersom material på sociala medier närmast är en ”slit och släng”-vara utan längre giltighetstid har han varje år samlat sina artiklar och inlägg i pdf-form.

Det har med åren blivit ett stort material som till stor del handlat om Skånes och Malmös historia men givetvis också med små glimtar av mera personliga inslag. I många inlägg har han kopplat länkar till artiklar och böcker som han skrivit och som på detta sätt gratis kan hämtas ner från Internet. Dessa länkar är blåmarkerade i texten.

Sven Rosborns alla FaceBooksinlägg

FaceBook år 2012 och 2013 länk: https://www.academia.edu/73081826
FaceBook år 2014 länk: https://www.academia.edu/63147454
FaceBook år 2015 länk: https://www.academia.edu/69462086
FaceBook år 2016 länk: https://www.academia.edu/66910617
FaceBook år 2017 länk: https://www.academia.edu/74625962
FaceBook år 2018 länk: https://www.academia.edu/75439411
FaceBook år 2019 länk: https://www.academia.edu/68686112
FaceBook år 2020 länk: https://www.academia.edu/66910965
FaceBook år 2021 länk: https://www.academia.edu/66197076
FaceBook år 2022 länk: https://www.academia.edu/94078174
FaceBook år 2023 länk: https://www.academia.edu/104197954
FaceBook år 2024 länk: https://www.academia.edu/119925634

Förutom FaceBooksinlägg har Sven Rosborn alltsedan 1970-talet i tryck också publiserat ett omfattande material samt också egenproducerat filmmaterial. Detta finns gratis tillgängligt (från sidan 7 och framåt) . Klicka här: https://www.academia.edu/126597106

3 jan 2025

Vad är det för en lysande sak (planet/stjärna?) strax ovanför halvmånen på en för övrigt nattsvart himmel över Malmö kl 17.30 i dag?

7 jan 2025

Vår nye västgötaspets Klasse gör sig hemmastadd på Sigurdsgatan i Malmö. Dryga åtta veckor gammal är världen ett stort äventyr som kan behöva vilostunder mellan varven. Klasse är släkt med vår tidigare, älskade hund Eskil; Klasses mormor var syster med Eskil.

17 jan 2025

Här är en liten film över Sigurdsgatans nye härskare i Kulladal i Malmö.

https://youtu.be/5RXzteQAP1I

25 jan 2025

I går kväll brände vi de kvarvarande ljusen i den gamla julljusstaken. Nu tillhör definitivt julen 2024 vår familjehistoria.

25 jan 2025

År 1970 fick jag anställning som arkeolog i Malmö. På den tiden var vi bara en mycket liten grupp arkeologer i staden, bara tre som skulle försöka rädda vad som räddas kunde när Malmö kommun skövlade halva det medeltida city. När jag blev intendent 1974 fick jag ordern av min chef Bengt Salomonsson: ”Bygg upp medeltidsarkeologin i Malmö!” Plötsligt hade vi en stor stab av ytterst skickliga, unga och hungriga ar-

keologer. Utan dessa hade en stor del av kunskapen om Malmös medeltid för alltid varit förlorad.

Tio år senare skulle Skånska Bankens nybygge vid Södergatan/Kalendegatan byggas. Nu var vi sedan länge förankrade som en av landets större utgrävningsorganisationer. Inför invigningen gjorde jag detta bildspel om vad vi åstadkommit under drygt tio år. Malmö stad hade fått en delvis helt ny medeltidshistoria säkrad.

Här kan ni lära er om det medeltida Malmö (flöjten i bakgrunden är lite hög men jag kunde inte reducera dess ljud när jag senare gjorde om bildspelet till video. Videon är tyvärr lite suddig men berättaren ger dig en snabb historia om Malmös äldsta tid.):
https://youtu.be/z6HXorvbIHQ

26 jan 2025

Lunds ideella turistinformation Destination Lund skev följande:

Hur stort turismvärde skulle det finnas för Lund i arkeologiska bevis för att den vikingatida kungen Harald Blåtand haft en trelleborg här i Lund? Det har vi frågat oss flera gånger, för om turismvärdet överstiger kostnaden för en mindre arkeologisk undersökning som bidrar med bevis

för det borde väl en sån arkeologisk undersökning göras snarast?

I den första bilden ser man den vackra Kiliansgatan här i Lund, som tillsammans med Kungsgatan bildar en halvcirkel. En dansk arkeolog ställde redan 2002 frågan om gatornas halvcirkelform kan vara resultatet av att de dragits runt en vikingatida borg av den typ som brukar kallas för trelleborg när gatorna drogs fram. I boken ”Vägar mot Lund”, som publicerades 2018, säger de på samma sätt att det ser ut som om gatorna drogs runt något när gatunätet i Lund anlades i slutet av vikingatiden.

Tack vare den nya informationen som publicerades i boken ”Vikingakungens guldskatt” sommaren 2021, och de kompletterande dokument som publicerats sedan dess, vet vi nu att trelleborgen nämndes flera gånger i den krönika som Harald Blåtands präst Avico skrev i slutet av 900-talet. Med det Avico berättat bör Lund ha sett ut som i kartan för Lund på 980-talet, med den cirkelformade trelleborgen, Lunds första två kyrkor helgade till Sankt Clemens och Johannes Döparen, med torget i stadens centrum och ett område avsatt som kungsgård norr om torget. På den här sidan hittar man källorna till den nya informationen om det vikingatida Lund

https://www.turistinformationlund.se/upplevelser/vikingatiden/kallor/

Enligt Harald Blåtands präst Avico har det alltså funnits en trelleborg här i Lund, och Kiliansgatans och Kungsgatans form av en halvcirkel stödjer det han säger. Det är bara att det inte också finns några direkta arkeologiska fynd som visar att det han säger är sant, men det skulle kanske gå att hitta det. På den arkeologiska kartan man ser nedan, som visar de arkeologiska undersökningarna som gjordes på 1940-talet av Svartbrödraklostret, ser man en cirkelformad bäck längs med Kiliansgatan. Läget för den bäcken stämmer ganska bra för var det kan ha funnits en vallgrav runt en trelleborg och det skulle därför kunna ses som ett indirekt arkeologiskt bevis.

Arkeologer skulle behöva undersöka om det är eller var en naturlig bäck, eller om det i själva verket är ett dike som grävts ut av människor. Trelleborgar omgavs nämligen av en vallgrav, och den vallgrav som ska ha funnits runt den här trelleborgen nämns också i krönikan från 900-talet. Det sägs i krönikan att prinsessan Helga från Kiev, som styrde över Lund vid den tiden, beordrade att borgens vall skulle rivas någon gång före eller omkring år 990, men att vallgraven lämnades kvar tills vidare.

Det finns ett ställe på sydvästra sidan av Kiliansgatan, den plats man ser i den sista bilden, där man skulle kunna gräva ett långt schakt in mot kvarteret så att det skär genom där vallgraven och borgens vall måste ha funnits. En lämplig första åtgärd kunde vara att skanna marken med georadar för att se vad det ger. Med såna här undersökningar borde det vara möjligt att hitta arkeologiska bevis för att det har funnits en trelleborg här i Lund.

Första gången som trelleborgen omnämns av Harald Blåtands präst Avico är i samband med att Harald Blåtands yngre bror lät bygga Johannes Döparens kyrka år 975. Trelleborgen måste alltså ha funnits senast då, och eftersom Kiliansgatan drogs fram runt trelleborgen måste den ha dragits fram senast omkring 990 då trelleborgens vallar revs. Vår bästa gissning är tills vidare att Kiliansgatan drogs fram omkring år 975 som en del av av arbetet med att anlägga Lunds stadsområde, och i så fall är Kiliansgatan en omkring 1050 år gammal gata som har samma sträckning än idag som den hade från början.

En av våra besöksguider berättar mer om det vi vet om trelleborgen så här långt. Vi hoppas att det kommer en dag då en arkeologisk undersökning kommer till stånd, och även om vi då väntar oss att de kommer hitta bevis för att trelleborgen har existerat skulle det förmodligen presenteras som en arkeologisk sensation!

Sven Rosborns kompletterande text:

Ibland spelar ödet en avgörande roll när nya teorier ser dagens ljus. En sådan hände sommaren 2002 under ett möte inom det stora EU-projektet Destination Viking – Baltic Sea med representanter för 14 olika institutioner runt Östersjön. Jag ledde en exkursion till bl.a. de skånska ringborgarna i Trelleborg och Borgeby. Kim Nyborg, museumsledare från Trelleborgen i Danmark deltog och tog del av min då nya teori om en ringborg också inne i Köpenhamn. Under ett besök som vi också gjorde på Kulturen i Lund uppmärksammade Kim en detalj i en modell över det äldsta Lund. Gatunätet bildade här samma halvbågeform som är fallet i Köpenhamn. Var det inte troligt att vi här också stod inför spåren efter en rundborg (trelleborg)?

Jag gick vidare med Kims teori och sammanställde en karta över den ursprungliga topografin för Lunds cityområde innan kulturlagren bidats. Det visade sig då att just på den plats där den förmodade rundborgen legat bildar ursprungstopografin en närmast horisontell yta i en annars

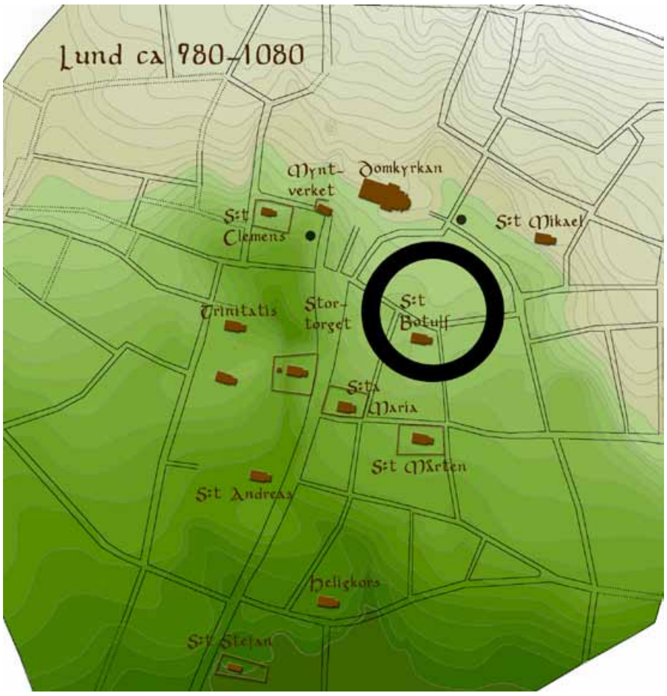

mycket kraftig sluttande terräng. När jag visade denna för min gamle vän, stadsantikvarien i Lund Claes Wahlöö, noterade han att han på platsen för borgens skisserade östra vallgrav vid en begränsad gatuschaktning upptäckt ett dike eller vattenränna som han inte kunnat förklara. Han var personligen helt övertygad om att borgteorin var riktig.

26 jan 2025

Vår Västgötaspets Klasse har nu tagit vårt hem i Malmö till sitt revir. En älsklingsplats verkar vara vid husses fötter när denne via digitalt arbete gräver ner sig i sin forskning om vad som egentligen hände i Danmark och Skåne under Sven Tveskäggs livstid under slutet av 900-talet. Ursäkta bildens grynighet, ville inte väcka Klasse med en fotoblixt.

Klasse är dock fortfarande för ung för att följa med ut och studera vikingatidens lämningar i den nordiska terrängen. Men det kommer säkert. En av våra tidigare hundar hann med att pinka på och invid 157 vikingatida fornlämningar.

16 feb 2025

Bra talat Alf Svensson. Hantlangarna åt Amerikas nye diktator ska få veta vad riktig demokrati står för.

Alf Svenssons artikel:

När vicepresident JD Vance stiger upp i talarstolen på säkerhetskonferensen i München och mästrar auditoriet, som en gammal skolledare mästrade sina skrämda elever, får man en känsla av att de i salen sittande politiska ledarna borde rest sig och ropat ”go home”.

Nåja, nu vet jag att man vare sig bör eller ska bete sig så, om man vill vara respekterad! Men hur kan en v.president yttra sig som om han ägde Europa, som han är i avsaknad av allt vad beteendevetskap heter?

JD Vance kommer från en USA-regim som tror sig om att kunna med hot inkorporera fria nationers territorier. Han nämnde knappt med ett ord att tiotusentals medmänniskor fått och får offra sina liv för sitt eget lands territorium. Bara en kort geografisk sträcka från München dödas och stupar medborgare i Ukraina. På en säkerhetskonferens uttrycker han sig så att ryska ledare kan jubla.

JD Vance kommer från ett federalt rike, som inte ens klarar av att förse sina sämre bemedlade medborgare med acceptabel sjukvård, som har slumkvarter i oanad omfattning runt större städer, som benådar gäng, som försökte göra en kupp mot parlamentet i Washington ……

Han bör hålla sig med bättre manus nästa gång han uppträder offentligt och internationellt.

EU-ledare måste skaffa sig ett tonläge som mästrarna i Vita Huset begriper.

17 feb 2025

Att vilja äga Grönland har sina risker. (Om Donald Trump).

19 feb 2025

Jan Gustafsons inlägg: Ragnar Gustafson som gav ut Malmöboken under många år var min yngre farbror.

Sven Rosborns svar:

Ragnar Gustafson, eller signaturen PUNKT som han använde sig av när han skrev sina Malmöartiklar i Sydsvenskan, hade jag som arkeolog och museichef mycket samarbete med. Hans efterforskningar i Malmös nyare historia var imponerande. Mängder med läsare hörde av sig och kunde berätta om minnen från sent 1800-tal och framåt. Ett material som han bearbetade och publicerade i läsvärda och intressanta tidningsartiklar. Efter hans död fick jag av en kollega privat alla dessa utklippta artiklar, samlade i tre stora papplådor. Jag försökte för några år sedan säkra materialet genom att vilja skänka det till Malmö stad men man var inte intresserad.

19 feb 2025

Bra sagt om diktatorn i Ryssland och den nye diktatorn i USA.

Teddy Landéns inlägg:

Diktatorn i Kreml och wannabe-diktatorn i Vita Huset har åsikter om den suveräna demokratin Ukrainas styre och kräver nyval av president som villkor för de fredsförhandlingar som det angripna landet inte ens blivit inbjudet till. Den flagranta fräckheten i detta är så blodtryckshöjande baxnande att den knappt går att beskriva som annat än skolgårdsmobbning fast på en internationell arena. Putin ylar ju alltid - som diktatorer plägar - om att andra stater inte ska lägga sig i Rysslands inre angelägenheter...

Därtill antyder Trump att Ukraina själva startade kriget(!) och ljuger rakt av med det ur tunna luften hämtade påståendet att president Zelenskyj ”är nere på fyra procent i förtroendesiffror” när verkligheten är att 52 procent av ukrainarna, trots krigstider, litade på sin president i den senaste undersökningen av Kyiv International Institute of Sociology.

Min frustration över behandlingen av Ukraina växer på ett nästan smärtsamt sätt, men också insikten om att det förmodligen inte är utrikespolitiken som kommer fälla Den orangea jättebebisen utan det kaos han skapar i sin statsförvaltning inrikes. Ett citat från HuffPost tydliggör detta på ett pedagogiskt sätt:

”It Could Take Decades To Fix What Trump Has Done In Only A Month”...

19 feb 2025

Robert W. Wahlstöm Harrs inlägg:

När vi här på sidan lyfter fram de som har och haft betydelse i att slå vakt om Malmö kulturhistoria, vill jag passa på att lyfta fram Sven Rosborn.

Hans mångfald av böcker, föredrag och projekt är utan dess like. Som arkeolog, museichef, författare, m.m. har han sprängt en och annan gräns som vi alla med glädje har kunnat passera.

Malmös Medeltidshistoria fick en välbehövlig avdamning genom hans försorg och med få har man kunnat vandra omkring i det historiska Malmö så livligt som med hans arbete. Hans betydelse stannar inte där! Hans stora projekt kring Harald Blåtand har mer än mycket annat satt hela vår region och förhistoria i nytt ljus. Ett arbete som inte bara har gett honom vänner.

Skall man upptäcka Malmö, Skåne och 900-talet i vår historia, Ja då skall man hålla Sven i handen. Bild: /Was.

21 feb 2025

I vårt arbete med att sammanställa Sven Tveskäggs liv (963-1014) utifrån de många uppgifter som vi numera har från den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis ecclesiae pontificum” har vi nått fram till året 1000. Detta år har ju i historisk nordisk litteratur helt präglats av slaget vid Svolder då Olav Tryggvason dog. Spaltkilometer om detta slag har skrivits men få är de uppgifter som samtiden har kunnat förmedla. Merparten av källorna är skrivna upp till tvåhundra år efter det att striden stod.

Några tidigare forskare har vågat ifrågasätta mycket av det som berättats om händelsen. Det är därför inte förvånande att med krönikan ”Gesta Wulinensis”, skriven av personer som själva levt nära händelserna, kommer historien nu att bli en helt annan.

Jag kan här nämna en händelse i förspelet till slaget som inte varit känd tidigare. När Olav Tryggvason kom med sin flotta ner i ”Sandsundet” (Öresund) landsteg han i Löddeås mynning vid Borgeby intill dagens Löddeköpinge. Krönikan berättar:

”Hamnen i Burgerbau intogs av Olafs armé och han vågade sig sedan in i Sconviews inre genom floderna för att attackera det dolda sätet för landets härskare, som förmodligen byggdes på jarlens (jarl Torkiell i Lund) *farfarsfar Bjurns tid.”*

I den polska översättningen som gjordes av krönikans latinska originaltext år 1963 står det *”tajną siedzibę”* (det undanskymda sätet). Översättaren har tyckt detta vara ett märkligt uttryck och har därför i en not också angett uttryckets latinska ord: ”ignotum locum”. Uttrycket omtalas senare ytterligare en gång i krönikan.

Den jarl som åsyftas är jarl Torkiell i Lund. Hans farfars far var Skånes kung Björn jarl som blev avsatt år 964. Torkiell var gift med den mäktiga Helga i Lund och tillsammans samlade de den skånska armén i västra Skåne och drev ut Olav Tryggvason ur Skåne. Han landade i stället på Själland.

Det som speciellt intresserat mig är vilken plats i västra Skåne som åsyftas med begreppet ”ignotum locum” och varför var den undanskymd? Jag har en teori men den fordrar en djupare analys som kommer att ges i vår bok.

Äldre skånsk historia är oerhört intressant och spännande.

Svar från Lunds ideella turistinformation Destination Lund:

Redan med det du har presenterat tidigare om Torkiell, eller Torgisl som vi brukar kalla honom för att försöka hålla oss till en och samma stavning överallt, har den höga Lundagårdsstenen i universitetsbibliotekets entré här i Lund blivit till en exceptionellt intressant sevärdhet nu när vi känner till de omnämnda personerna och vad som hände dem. Det här gör den bara ännu mer intressant. Det är fantastiskt att var med nu när all den här nya informationen kommer om Lunds äldsta historia!

26 feb 2025

Lunds ideella turistinformation Destination Lund:

Vi har sagt några gånger att Lunds äldsta vikingatida historia har skrivits om de senaste åren på ett sätt vi inte har sett maken till på 40 år, sedan den stora utgrävningen av Drottens kyrka gjordes på 1980-talet. Vi måste nog ta tillbaka lite av det för vi börjar inse att Lunds äldsta historia nog faktiskt har skrivits om klart MER de senaste fem åren än vad som skedde på 1980-talet!

Vi har följt det här så noga vi kan och hinner eftersom det gör Lund till ett så exceptionellt kulturhistoriskt intressant besöksmål, och med den nya boken om Svend Tveskægs tid som kommer om något år, eller hur länge det dröjer, kommer det kanske lika mycket till som det vi har sett hittills! Det är mycket att

läsa och smälta innan vi kan göra turism av det, och vi behöver uppdatera många av våra besöksguider så småningom. Vi har samtidigt börjat inse allt mer att det är många även här i Lund, framför allt de från Lunds kommun, dess Visit Lund och besöksnäringen, som fortfarande inte har förstått magnituden i hur mycket det är som Lunds historia skrivs om nu, trots att vi har informerat så intensivt om det som vi har gjort under flera år nu.

Om det bara beror på att de inte har läst den nya informationen ännu eller aktivt har valt att ignorera den vet vi inte, men det gör att de missar att vara med när den största uppdateringen av Lunds historia under överskådlig framtid händer! Och det är så intressant ny information så att det borde intressera även de minst historieintresserade man kan tänka sig. Det som talar för att de aktivt väljer att ignorera den nya informationen är att kommunala Visit Lund tillsammans med Historiska museet, Kulturen och Uppåkra Arkeologiska Center i några offentliga skrivelser gått ut och antytt att allt är uppdiktat, med en antydning om att VI skulle ha gjort det själva!

Det är inte fel att läsa sån här information kritiskt, det gjorde vi själva redan från början för att se vad de har för stöd för det som de säger och var informationen kommer från, men här är de nämnda verksamheterna bokstavligen ute och cyklar. För att göra det enkelt som möjligt för alla som själva vill läsa den nya informationen och bilda sig en egen uppfattning om den har vi tagit fram sidan vi länkat till nedan med alla källorna till den nya informationen.

Det finns grovt två möjligheter om allt bara är uppdiktad förfalskning. Antingen har Antonina Chmielinska som hade tillgång till originalet i Polen på 1960-talet suttit och hittat på alltihop, men hon nämner en massa saker som hon omöjligen kunde vetat om då. Eller så har Sven Rosborn och Tomas Sielski som går igenom Antonina Chmielinskas avskrift nu hittat på alltihop, men vi kan inte tro Sven Rosborn om att göra det, som har varit verksam som arkeolog i drygt 50 år nu! Fler möjliga förklaringar till att allt skulle kunna vara förfalskning kan vi inte komma på, och de som fortfarande säger att informationen är falsk får ta den diskussionen någon annanstans, inte här! Vi kommer radera såna kommentarer!

Som med all ny historisk information lämnar det förstås många frågor obesvarade. Arkeologiska fynd berättar inte sin egen historia och lämnar därför öppet för en massa olika tolkningar, och med olika tolkningar från olika olika arkeologer blir det ofta hetsig debatt om vilken tolkning som är rätt. Med de historiska källorna brukar problemet istället vara att de skrivits ner efter några hundra års muntlig tradition som förändrat informationen, men i det här fallet har vi en skriftlig samtida källa. Det förändrar alltihop! Det skrevs dock av präster som skrev om de kristna, så "hedningarna" i det som nu är Uppåkra har de inte berättat om vilket är väldigt frustrerande för oss idag. Sen lämnar informationen förstås även många andra av våra frågor obesvarade.

Arkeologerna och historikerna är specialister med djup sakkunskap om sitt ämnesområde. Det är inte alla som samtidigt också har den bredd man ser hos såna som Sven Rosborn eller historieprofessor Dick Harrison för att ta några exempel, och det finns fler än dem. Vi är varken arkeologer eller historiker så vi har inte på långa vägar den djupa expertkunskap som de har, men vi har förmånen att kunna välja och vraka bland de olika experternas böcker för att ta del av deras sakkunskap, och vi kan välja att läsa de vi tycker för fram bäst belägg och argument, och vi har läst många av deras böcker istället för att t.ex. ta Wikipedia som genväg och lita på att allt som står där är korrekt, vilket det inte är. Något vi däremot ser en del kommunikatörer göra, som precis som vi inte heller är arkeologer eller historiker.

Det här gör oss till generalister som ibland, verkar det som, kan lite mer om vissa områden av Lund än vad en del av experterna kan som inte tagit sig tid att läsa på om bredden så som vi gjort, hur skulle de ha tid till det, eller kanske låst sig vid sina egna tolkningar och teorier. Samtidigt är vi så pragmatiska så att vi skriver om vår egen information när det kommer ny information som gör att den gamla informationen inte håller längre. Vår information måste vid var tid vara så korrekt som möjligt! Även om vi har att navigera mellan arkeologer och historiker som säger emot varandra och anklagar de andra för att ha fel, vilket ofta är så som det ser ut även inom andra forskningsområden.

Kulturen och Historiska museet har förstås sina experter som ska jobba på ett vetenskapligt sätt. Vi har läst mycket av det som de har skrivit, och en hel del av vår turistinformation bygger på sånt som kommer från dem. Såna

som vi, Lunds kommun och den övriga besöksnäringen som har ett intresse av att göra turism av informationen måste däremot förhålla oss mer kritiskt och objektivt till vad experterna säger, och inte bara utgå från vad Kulturen och Historiska museet säger, utan även från andra experter när de för fram bättre belägg och argument, och så är det i det här fallet. Så var det även när arkeologen Kennet Stark presenterade ny information om Slaget vid Lund för några år sedan.

Lunds kommun och besöksnäringen i Lund utgår däremot bara från att allt som inte stöds av deras partners Kulturen och Historiska museet är falsk eller oseriös information, och just nu medför det att de står vid sidan och missar alltihop när Lunds historia skrivs om på ett sätt vi inte sett maken till på mer än 40 år, innan Drotten grävdes ut. Framtiden kommer nog visa att det var ett gigantiskt misstag!

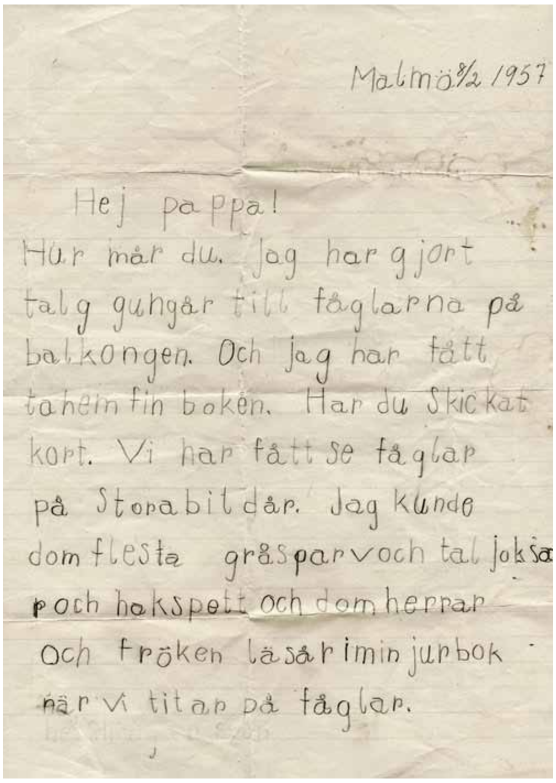
Malmö 8/2 1957

Hej pappa!
Hur mår du. Jag har gjort
talg gungar till fåglarna på
balkongen. Och jag har fått
tahein fin boken. Har du Skickat
kort. Vi har fått se fåglar
på Stora bildår. Jag kunde
dom flesta gråsparv och tal joksa
poch hakspett och domherrar
och fröken läsår i min jurbok
när vi tittar på fåglar.

5 mars 2025

Ett av mina första bevarade författaralster, skrivet vid en ålder av sju år en vinterdag 1957. Nu, 68 år senare, håller jag på med mitt troligtvis sista större textsnideri; denna gång betydligt mer än en sida.

7 mars 2025

Foto från i kväll den 7 mars för exakt femtio år sedan. Stockholmssläkten på besök i Malmö.

Själv hade jag av förklarliga skäl tyvärr inte tid att närvara. Men det var bara några timmar kvar innan vi skulle träffas på ett alldeles speciellt sätt.

8 mars 2025

I dag för exakt 50 år sedan, den 8 mars 1975, vigdes Christina och jag i 1100-tals kyrkan i Oxie av kyrkoherden Olandersson. Bröllopsfesten med ett femtiotal deltagare höll vi på restaurang Chez Olga i Pildammsparken. Som sed var smet

vi senare på kvällen från bröllopsfesten till en väntande taxi. Ägaren hjälpte oss att ”fly” genom restaurangens kök. Min illmarige kusin Tommy hade emellertid anat oråd och stod och väntade vid taxin och överöste oss med ris.

12 mars 2025

Fick i går rapport från boende i Wiejkowo om att det nu händer saker på platsen vid Harald Blåtands grav i Wiejkowo, Polen. Polska antikvariska myndigheter och polska lantmäteriet tillsamman med en danskregistrerad bil har varit på plats och gjort arbeten. Bl.a. på den plats där Discovery fann medeltida grav/gravar efter att vår bok om Harald Blåtands grav kom ut år 2021. Innan vårt arbete och bok publicerades visste man ju inget om denna plats utan utgick från att kyrkan från 1841 var den första på platsen. Vårt historiska källmaterial visade i stället att det troligtvis är här som Harald Blåtand och biskopen Wago år 983 uppförde den första träkyrkan och att det är här Wago blev begravd 984 och sedan Harald Blåtand 985.

Discoverys upptäckt av medeltida gravar visar klart att här måste ha funnits en mycket gammal kyrka med kyrkogård. Så sent som 1945 var man här nere i en stenkammargrav och fann föremål tillhörande Harald Blåtand. Det är bl.a. detta material, men mycket mera, som gjort att Tomas Sielski och jag kunnat få fram mycket ny kunskap om vår dansk/skånska/polska vikingatid. Vår bok ”Vikingakungen guldskatt” där delar av detta redovisats har vi lagt ut att gratis läsas här: https://www.academia.edu/126670699

I skrivande stund håller vi på med uppföljaren, boken: ”Vikingakungarna Harald Blåtand och Sven Tveskägg och deras samtid” med undertiteln ”Om vad krönikan ”Gesta Wulinensis” berättar om kungarna men också om Danmark under 900-talet.” Den innehåller många saker som inte tidigare varit kända om vår vikingatid för tusen år sedan. Och inte minst ges en helt ny bild av Harald Blåtands svärson Sven Tveskägg, en kung som man inte tidigare vetat särskilt mycket om.

Vi vet ju att danska institutioner har inlett ett samarbete med polska arkeologer för närmare undersökningar av vikingatiden i Wolin som ligger bara några kilometer från Wiejkowo. Men detta är säkert bara en undanflykt för att också vilja undersöka kyrkoområdet i Wiejkowo. Detta kan man givetvis inte offentligt gå ut med. Det vore ju att erkänna att det kan finnas sanning i vårt forskningsarbete som konstaterat att det är där Harald Blåtands grav finns/har funnits.

Fick också uppgift om att det publika intresset för själva kyrkoområdet vid Wiejkowo har ökat mycket kraftigt på senaste tid. Vår information om att detta är en intressant historisk plats har tydligen börjat ge resultat internationellt.

12 mars 2025

En sånganalys över en man vid namn Trump! Riktigt bra.

https://www.facebook.com/barbara.weibel/videos/10157187240353564

16 mars 2025

Arbetet med uppföljaren till boken ”Vikingakungens guldskatt” som kom ut 2021 pågår för fullt. Den kommer att, utifrån uppgifter från den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis”, att fokuseras på Harald Blåtand men också till stor del på hans efterföljare Sven Tveskägg. I krönikan finns många uppgifter som inte tidigare har varit kända för forskningen, bl.a. om skånsk historia för tusen år sedan. Utgivningen kommer dock troligtvis att dröja till slutet av året.

Historikern och arkeologen Carl L. Thunberg har varit i kontakt med oss. Han ska från våren 2025 göra detaljefterforskningar kring ett antal omständigheter kring Gesta Wulinensis och Harald Blåtands guldplatta/Curmsun Disc och kommer att bistå vårt team med sina resultat.

Vi värdesätter givetvis mycket detta initiativ. Thunberg har tidigare bland annat forskat inom vikingatida ämnesfält som Särkland och Slaget vid Fyrisvallarna. Han är annars verksam som arkeolog inom området kulturarvsskydd, med bland annat ett projekt kring kulturarvssituationen i krigets Ukraina. Hans senaste publikation är *”To Map a Country’s Ancient Remains and Cultural Heritage within the Framework of Systematic Protection and Interactive Preservation”* (2024), som också var grund för en föreläsning under European Association of Archaeologists (EAA) konferens vid Sapienza Università i Rom i augusti 2024.

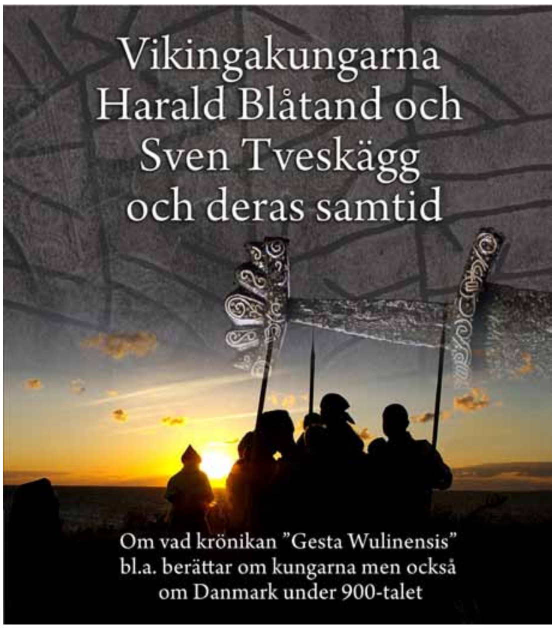

17 mars 2025

Med ålderns rätt måste man tyvärr avstå från en del saker som man gillat. Att genom föreläs-

ningar, föredrag och guidningar öka intresset för vår historia och kulturhistoria har under hela mitt vuxna liv varit viktigt för mig. Eftersom bl.a. min röst inte längre bär mig får jag numera avstå från sådana inspirerade stunder som visas på bilderna, där jag i dag för åtta år sedan tillsamman med personal från Universitetsbiblioteket i Lund djupdök i Malmös äldre historia.

Sven Rosborns inlägg från 17 mars 2017:

Under min rundvandring i city i går med Universitetsbibliotekets personal från Lund hade jag

möjlighet att på olika platser berätta vad som hänt just där i historiskt tid. Malmö city vimlar ju av sådana platser där både små och stora händelser inträffat, både berömda knytnävsslagsmål till offentliga händelser. Sådan platshistoria gör lokalhistorien levande och borde lyftas fram ur historiens dimmor. Blev inspirerad av mitt möte med historieintresserade människor från vår grannstad och har därför satt ihop ett förslag på hur man kan skylta upp Malmös historia innanför kanalen. Ni kan ladda hem den som pdf här:

www.pilemedia.se/pdf/Skyltar.pdf

Frågan är bara hur man kan driva förslaget vidare? Kanske någon politiker kan bli intresserad?

(Foton: Per Stobaeus)

22 mars 2025

Jag håller nu på att fördjupa mig i slaget vid Svolder, det stora sjöslaget mellan danerna och deras allierade svearna mot norrmännen. Som alltid när det gäller vår nordiska vikingahistoria saknas det ofta samtida källor – mycket har tillkommit långt efter att händelserna skett. Slaget vid Svolder år 1000 är just ett sådant avsnitt i vår historia. Man har inte ens vetat var slaget stått – men man har gissat hej vilt!

Det finns bara två samtida skribenter, Hallfreðr Óttarsson och Halldor Okristne, som berättar om slaget i sina skaldeverser. Och det enda man av dessa får reda på om platsen är att det är i ett sund (fjord) vid en holme. Som exempel kan ni här läsa om detta hos Halldor Okristne:

”Fjörð kom heldr í harða,
hnitu reyr saman dreyra,
tungl skórusk þá tingla
tangar, Ormr enn langi,
þás borðmikinn Barða
brynflagðs reginn lagði,
jarl vann hjalms at holmi
hríð, við Fáfnis síðu.”

Omskrivet på mera begripligt nutidsspråk: *”Ormen den långe kom i en mycket svår fjord, pilarna stötte samman; sköldarna brast då den gång krigaren lade Barden med den väldiga sidan till Ormens sida. Jarlen hade en kamp vid holmen.”*

Vi får se om det nu inte är dags att skriva om historien med lite mer nyupptäckt fakta om detta berömda sjöslag.

Foto: Svolderslaget av Otto Sinding. Public domain.

23 mars 2025

Sitter och bläddrar i mitt arkiv och minnena ruskar om i hjärnkontoret. Hittade ett papper om grundandet av en stor, internationell vikingaförening 2007.

Vi hade varit på ett stort sammanträde med medlemmar för historiska verksamheter i Sverige och nu satt vi hoptryckta i en WV-buss på väg från Bohuslän till Malmö. Plötsligt började

alla tala om att vi borde bilda en övergripande internationell organisation med enbart vikinga-anläggningar. På motorvägen norr om Varberg kläckte någon namnet: ”Destination Viking”.

Vi körde av på en P-plats och stående på denna i snålblåsten från Kattegatt grundades föreningen. Styrelsen och ordföranden blev de som suttit hopträngda i minibussen. Hemkomna utskrevs

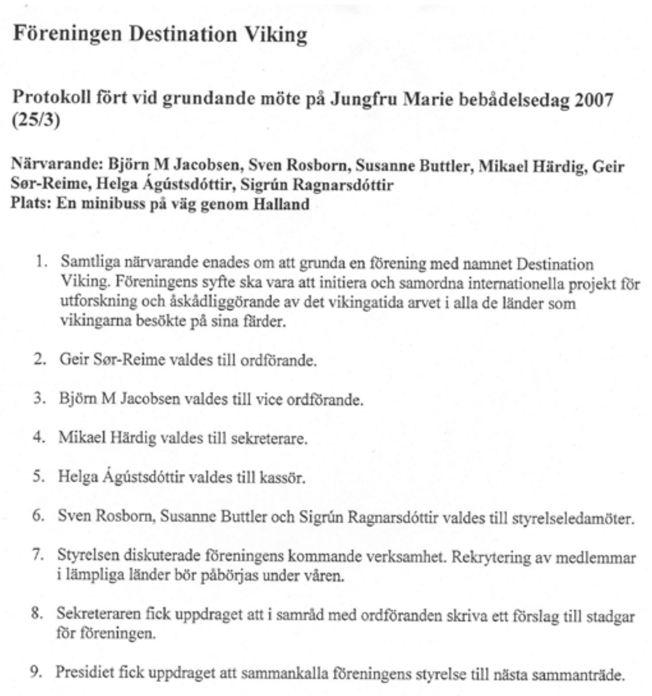

Föreningen Destination Viking

Protokoll fört vid grundande möte på Jungfru Marie bebådelsedag 2007 (25/3)

Närvarande: Björn M Jacobsen, Sven Rosborn, Susanne Buttler, Mikael Härdig, Geir Sør-Reime, Helga Ágústsdóttir, Sigrún Ragnarsdóttir
Plats: En minibuss på väg genom Halland

1. Samtliga närvarande enades om att grunda en förening med namnet Destination Viking. Föreningens syfte ska vara att initiera och samordna internationella projekt för utforskning och åskådliggörande av det vikingatida arvet i alla de länder som vikingarna besökte på sina färder.
2. Geir Sør-Reime valdes till ordförande.
3. Björn M Jacobsen valdes till vice ordförande.
4. Mikael Härdig valdes till sekreterare.
5. Helga Ágústsdóttir valdes till kassör.
6. Sven Rosborn, Susanne Buttler och Sigrún Ragnarsdóttir valdes till styrelseledamöter.
7. Styrelsen diskuterade föreningens kommande verksamhet. Rekrytering av medlemmar i lämpliga länder bör påbörjas under våren.
8. Sekreteraren fick uppdraget att i samråd med ordföranden skriva ett förslag till stadgar för föreningen.
9. Presidiet fick uppdraget att sammankalla föreningens styrelse till nästa sammanträde.

det handskrivna dokumentet. Det är en kopia av detta jag har i mitt arkiv som ni ser på bilden.

Vad hände sedan med vårt initiativ? Ni kan läsa det här:

https://www.followthevikings.com/about/destination-viking-association

23 mars 2025

Lite historisk bildnostalgi som jag hittat i mitt arkiv. Vi på dåvarande Fotevikens Museum hjälpte Malmö stad med att hjälpa en del av deras långtidsarbetslösa. Själv satt jag med i ett möte med några tjänstemän där man diskuterade vad man kunde skapa för några projekt som kunde engagera dessa. Staten hade ju beviljat en väldigt massa pengar för nya projekt men kravet var att de skulle vara långvariga och meningsfyllda. Vi la då fram planer på att i Malmö bygga två kopior av medeltida koggar. En av dess hade vi hittat vraket efter utanför Skanör.

Vi startade ”Malmö Kogg” och efter ett antal år låg två fullskalekoggar vid kaj i Malmö. I projektet ingick också att bygga ett museum vid kaj för dessa skepp. Så blev också fallet. Vårt projekt blev enligt stadens egna anteckningar ett av de

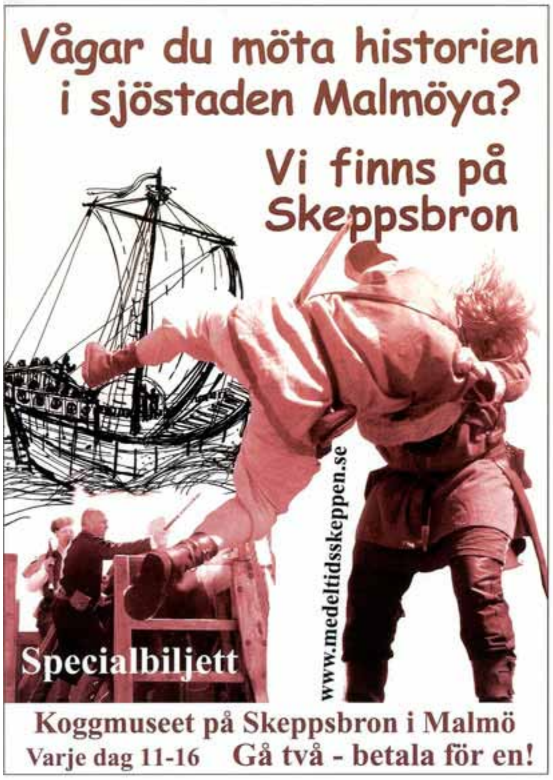

mest lyckade arbetsmarknadsprojekten. Mer än femtio procent av deltagarna gick vidare i livet med nya jobb eller meningsfull vidareutbildning.

Museet blev en fullträff. Mängder med besökare, många internationella sådana och många från grannlandet Danmark. Bilderna visar fyra kort som vi tryckte upp och spred för att väcka intresse så att säga på hemmaplan.

3 april 2025

Som museichef fick jag på 1980-talet lagt om taket i Riddarsalen till ett s.k. kassettak vilket var vanligt på 1500-talet. Innan dess fanns här bara ett simpelt, omålat ”planktak”. Fick också upp en belysning i taket så att porträtten kommer fram.

I den stora nischen längst bort till vänster (ses inte på bilden) hänger två praktfulla originaltavlor av kronprinsen ”Den utvalgte prins”, Christian IV:s försupne son. Han var länsherre på Malmöhus fram till sin död 1646. Dessa tavlor ”stal” jag med hjälp av museets vaktmästare från Tingsrättens lokal som då låg vägg i vägg med Malmö rådhus. Tingsrätten höll på att renovera salen och hade täckt all modern inredning men tavlorna hängde fritt och hotades att förstöras av murbruk och byggavfall. Det var ju enligt dem bara gammalt ”mög” och inget att ha i en rättsal. Jag kokade av raseri inför dessa ord och fick snabbt tag i mina vaktmästare och vi bar ut tavlorna, hängde upp dem i Riddarsalen och kallade på pressen med motiveringen ”Prinsen har kommit hem!” Sicket liv det blev! Tingsrätten kastade sig över mig men de förlorade den kampen. Efter att ha kontrollerat i äldre handlingar hade jag nämligen konstaterat att tavlorna tillhörde Knutsgillet vars ledning godkände att jag räddat dem till Riddarsalen.

Den stora tavlan längst bort räddade min kollega, konstmuseets chef Frans Carlsson till museet. Den visar Christian IV och har en unik påmålad skrift längst ner, se bild. Den är ett krigsbyte av svenskarna från år 1658. Man stal den från Nyborg slott. Frans upptäckte att ägaren i Västergötland skulle sälja tavlan till penningstarka utländska köpare via en antikvitetsfirma. Han steg av sin motorcykel och iklädd sin läderutrustning kollade han tavlan, och frågade efter priset. Försäljaren tittade förnedrande på den svenske

”knutten” och sa ett högt pris. Frans tog motorcykeln och for till Malmö museer. Han satte direkt igång att skrapa ihop pengar. Efter några dagar återvände han och frågade åter efter priset. Föraktfullt fick han samma pris som svar. ”Va, bra,” sa Frans ”jag köper den” och lade upp pengarna.

Senare har höga danska museimän tackat oss för att vi Malmöbor räddade en del av deras kulturarv så att det kunde bli kvar i det som, när tavlan gjordes i början av 1600-talet, var en del av Danmark. Själva hade de nämligen just då inte haft någon möjlighet att köpa den.

8 april 2025

I den samtida skriften ”Gesta Wulinensis” omtalas detaljerat slaget vid Svolder hösten 1000. Det som är intressant är att krönikeskribenten har fått sin information av en person som själv var med i slaget. Om honom berättas att hans namn var ”Gothfrith, son av Anlaf, kusin till kung Sihtric” och att han ”var född i Ath Ciath och kom från Imari-klanen.”

Anlaf är troligtvis en omskrivning av namnet Olof. ”Ath Ciath” är det samma som Dublin på Irland. ”King Sihtric” måste vara ”Sigtrygg Silkeskägg”, också omtalad i irländska källor som just ”Sihtric” och som ju tillhörde klanen ”Uí Ímair”.

Jag hittar dock inte Gothfriths far Anlaf, som var kusin till Sihtric, i samtida irländska eller engelska källor. Kanske finns det någon här som har fördjupad kunskap i Irlands tidiga historia.

Det som är otroligt spännande är att vi nu har ett ögonvittne som var med i slaget vid Svolder år 1000, därtill en person som är namngiven och vars bakgrund man dessutom får lite kunskap om. Gothfrith blev efter slaget benådad av segraren Sven Tveskägg.

Hela versionen om detta sjöslag som det beskrivs i ”Gesta Wulinensis” kastar ett helt nytt ljus över denna dramatiska händelse. Nästan alla de källor man tidigare haft är nedskrivna långt efter händelsen, t.o.m. nästan ett kvart årtusende senare. Vi kommer givetvis att publicera vad som hände i vår kommande bok vilken handlar om vad ”Gesta Wulinensis” berättar om kungarna Harald Blåtands och Sven Tveskäggs liv.

Foto: Svolderslaget av Nils Bergslien ca 1900. Wikimedia. Public Domain.

14 april 2025

Intressant att i en samtida krönika skriven på 900-talet som fallet är med ”Gesta Wulinensis” se hur man bedömer utgången av krigshandlingar som resultat av Guds ingripande. Detta beskrivs när det gäller slaget vid Svolder år 1000 men också på andra ställen i krönikan:

När Sven Tveskäggs far Knut Gormson stupade på Irland hösten 962 omtalas striden som: *”På ´Leisner´s fält stod två arméer upp till Guds domstol i en duell”. Slaget vid Foteviken i södra Skåne år 984 då Sven Tveskäggs farbror Toke Gormson segrade omtalas på detta sätt: ”Blod spilldes och Tukka kom segrande ur denna Guds dom men han förlorade många värdiga män.”*

När Styrbjörn anlände med sin och danernas här till Uppsala år 986 för att återta sin fars svearike avsåg han *”att göra sitt krav antingen på ett fredligt sätt eller med våld med hjälp av Guds domstol, iudicium pugnae.”* Under striden stupade Toke och fick detta eftermäle i krönikan: *”Så avslutade Tuca, den sista av Gurmd´s söner, sitt liv genom att till dödens portar för Guds dom ta med sig hälften av sin chiyrdu* (hird)*”.*

Även utgången av en strid i envig mellan två rivaler ansågs tydligen vara ett Guds verk. När Sven Tveskägg utmanade sin farbror Harald Blåtand på envig vid Roskilde omtalas följande: *”Då gick Zvein, som drevs av Haralds fienders*

mjöd och ord, mot sin far (styvfar) *och utmanade honom att dömas av Gud. Och så stod båda rivalerna mot varandra och korsade sina svärd.”*

Fotot på föregående sida visar några deltagare på Fotevikens museum 2008.

14 april 2025

Som farmor och farfar var Christina och jag i dag och hälsade på barnbarnet Emma, 9 dagar gammal.

15 april 2025

TACK FÖR ATT NI AVSLÖJAT MIN HUSTRU!

Jag har länge undrat varför min hustru Christina tar så lång tid på sig när hon går ut med vår hund Klasse. Nu vet jag – hon måste under dessa stunder arbeta som internationell journalist. Min Messenger på telefonen uppmanade mig att ställa frågor till deras Meta AI och mitt nyfikna svar på vad egentligen min hustru höll på med blev det som ni ser på bilden.

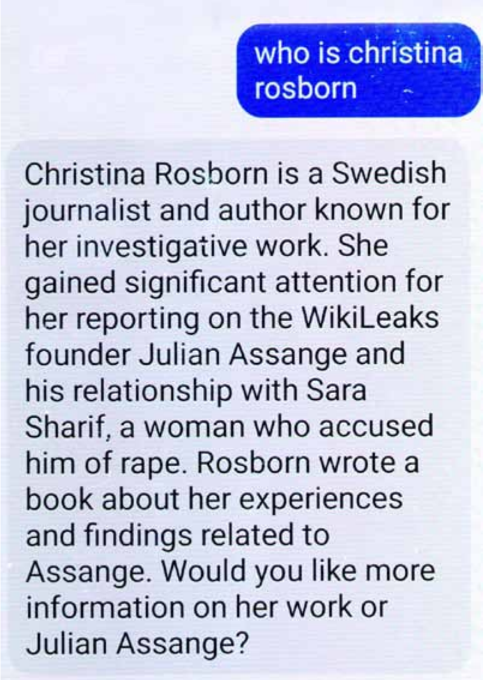

18 april 2025

BLÅKULLA OCH HÄXFÄRDER PÅ SOPKVASTAR TILL PÅSK ÄR ETT GISSEL!

Bilden är från trädet vid vår huvudingång. Lyckades i natt fälla en lågflygande sådan med hjälp av en kratta. Nödlandningen skedde i vårt träd. Sopborsten lämnade hon kvar.

Fast sanningen är kanske den att två envisa skator försökt bygga bo i trädet och då är en kratta och en röd sopborste effektiva skrämselsaker så att de flyttar till annat boende.

19 april 2025

Lunds ideella turistinformation Destination Lunds inlägg med hänvisningar via länkar till våra efterforskningar om Lunds äldsta historia:

”This post is particularly aimed for Ukrainians in Lund. Share it with any Ukrainian friends you know, please!

Ukrainians in Lund, are you aware about the woman Helga that ruled Lund from year 977 to 1004?

Probably not as this information still is so new so that we even not have anything about it in our Swedish tourist information yet, and more information is expected maybe next year. This is something that neither our municipality is aware about, and unfortunately not is interested in which is a shame. The image shows our a bit fancy AI generated illustration of what Helga could have looked like.

Helga was daughter of the former ruler of Kyiv, Svjatoslav I, and came to Lund in year 977 together with her brother Waldemar that became Vladimir I of Kyiv from about year 985. Helga married Harald Bluetooths younger brother Toke Gormsson that ruled Skåne in that time, and this way she became a ruler of Lund until her death 1004. The documentation about it is only published in Swedish so far, but at last one of our greeters could tell more about it if you for example book a greet, which is free https://www.touristinformationlund.se/greeters/

Lund and Rivne became friend-municipalities recently, but we would have preferred Kyiv as an informal way to restore this historical connections between Lund and Kyiv. And of course, we would also gladly see a lot of tourism to Lund from Ukraine in a future to discover these historical connections when there is no more war and Ukraine has been a natural part of Europe

#touristinformationlund #destination_lund ”

27 april 2025

På Kulladal i södra Malmö nästan vid slutet av Per Albin Hanssons väg ligger denna långa, gula bostadslänga från 1700-talet. I huset fanns för länge sedan en landsvägskrog. Landsvägen söderut från Malmö stad strök ju fram längs med huset. Senare, runt sekelskiftet 1900, gick den blivande statsministern Per Albin i skola i samma byggnad.

Sedan 1967 finns den stora handelsträdgården ”TrädgårdsPaletten” bakom huset. Med sina otroliga växthus och med växter från hela världen fortsätter man att ge en levande kulturhistoria till området. Bakom den byggnad där törstiga häst- och vagnresenärer en gång fann nöje att stanna upp och inmundiga öl och äta en bit mat parkerar i dag mängder med besökare som nu istället söker nöje att hitta olika växter att ta med sig hem.

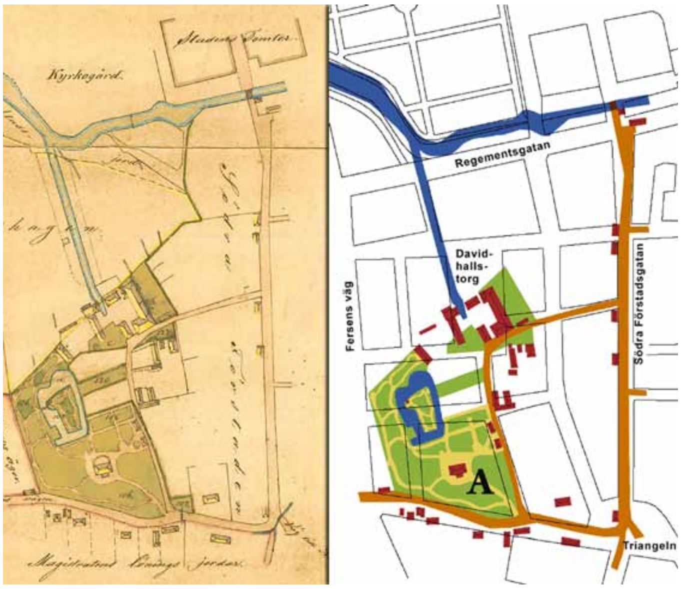

1 maj 2025

Det är alltid intressant att jämföra dagens stadsbild med hur det var för inte så länge sedan. Jag har lagt samman två kartor som visar samma område i Malmö mellan kanalen och Triangeln. Kartan till vänster är från 1850 och visar Kockums mekaniska verkstad. Denna låg där vi i dag har Davidshallstorg och vägen in till fabriken var Kärleksgatan.

Vid markeringen A ses familjen Kockums sommarvilla, granne direkt med den stora metallindustrianläggningen. För att få in de tunga plåtarna till fabriken fraktades dessa på pråmar i kanalen från hamnen. Genom en grävd kanal som ses på kartan kom sedan dessa pråmar in på verkstadsområdet.

Inne på grönområdet till Kockums villa ses en vattenomfluten holme. Denna privata park höll Kockum öppen för allmänheten under speciella dagar. Här fanns också en karusell.

Jag har lagt in Kockumsanläggningen på en karta över dagens stadsplan. Här kan ni lätt se vilket område det är som jag talar om.

1 maj 2025

Inlägg av John Christian Roslunds (son till mina barns en gång utmärkta lärare) inlägg:

Hur är man egentligen funtad när man låter AI försköna bilder av människor som precis kommit ifrån mänsklighetens värsta vidrighet? Har Malmö museer ingen känsla över vad som kan vara lämpligt? Det sista dessa överlevare tänkte på var med all säkerhet att de skulle se snygga ut på dessa fotografier. Det är precis detta som många av de överlevare som berättade om sina upplevelser under förintelsen fruktade, att histo-

Malmö museum använde AI – Förintelseöverlevare fick läppstift och eyeliner

rien skulle förskönas och därmed förminska händelserna. Skäms på er!

Mitt svar på John Christians berättigade kritik:

Detta är under all kritik. Fy tusan på er (förhoppningsvis inte många) som nu arbetar på min gamla arbetsplats Malmö museum och som är skyldiga till något sådant här. Som museichef en gång i tiden hade jag personal med stor kompetens inom de områden som museet stod för och som man spred information om. Att man släppt ut sånt här material är bara så miserabelt som det kan bli.

2 maj 2025

Carl-Magnus Wallbergs inlägg:

Någon som kan påminna hur man hittar dokumentärfilmen om järnvägslinjen Malmö Trelleborg (MTJ) där man som tittare kan följa sträckningen från Västra Station, genom Malmö och

sedan ut mot Tygelsjö och dom bitarna som finns kvar i form av fina cykelvägar med pilealleer?? Undertecknad såg det för ett par år sedan men hittar inte rätt vare sig i form av fråga eller på You Tube.

Mitt svar:

Aha! Det är en film i nutid du söker efter. Då är det Belinda Lundström Nilssons fina film som finns här:
https://www.youtube.com/watch?v=nhApXT4V9b4

Carl-Magnus svar:

Sven Rosborn Tusen Tack! Kände på mig att det är rätt forum för denna sortens frågor!!

2 maj 2025

Möt författaren till ”Malmöhistoria från ytterkanten” söndag 4/5

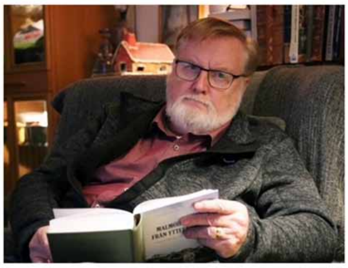

På Soldattorpet,
Limhamnsvägen.
Kl. 13.30 - 15.00.

Välkomna..
På Söndag

Robert är en klippa när det gäller Malmös historia. Hans bok är mycket läsvärd om man vill försöka förstå stadens utveckling under 1800-talet och framåt. Att Robert och jag haft många fördjupande och spännande samtal om stadens kulturhistoria är nog inte helt okänt. Tack för alla dessa stunder min gamle vän.

7 maj 2025

Sitter och läser mina gamla historiska tidskrifter och fick upp ”Siden Saxo” nr 3 år 1987. Utgivaren är danska Rigsarkivet. Fann en intressant artikel om pesten år 1654. Jag häpnade och lärde mig något nytt om sjukdomshistoria. Farsoten var förskräcklig, 1/3 av Köpenhamns befolkning dog på några månader. Kungen flydde från Köpenhamn till Koldinghus i Jylland och när sjukdomen började härja också här flydde han vidare till Flensborg. Den härjade vidare i Danmark. Enligt danska Rigsarkivets tidskrift dog nästan halva Bornholms befolkning.

Men vad med Malmö, Danmarks då andra största stad, granne med Köpenhamn? Inte ett ord om vad som hände i danska Skåne. Jag blev nyfiken och började jaga uppgifter i mitt mycket

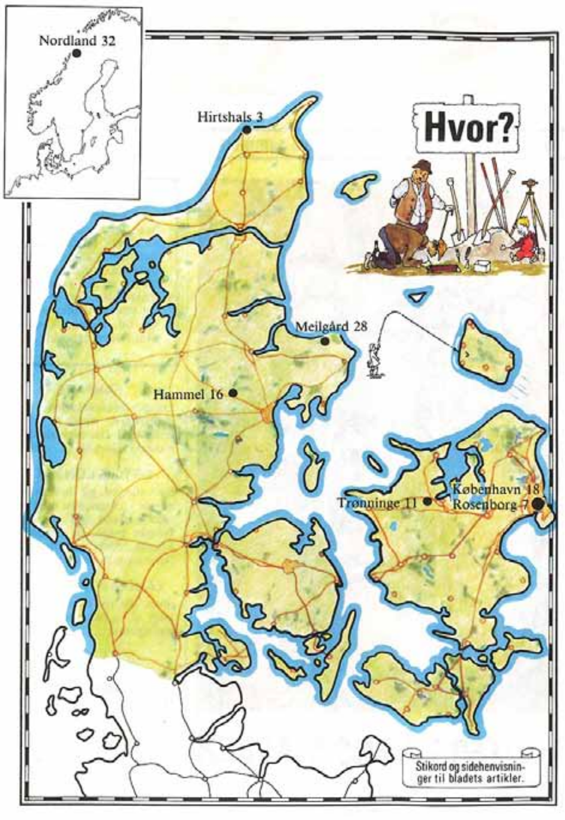

stora privata bibliotek. Inget i Malmö stads digra bokverk om Malmös historia på åtta band. Inget i andra Malmöhistoriska böcker. Här fanns bara mängder med information om pesten i då svenska Malmö år 1712 när upp till 20-25 % av Malmös befolkning dog.

Hade det danska Malmö och Skåne skonats år 1654 när t.o.m. halva Bornholms befolkning strök med? Tro det den som vill. Men områdena öster om Öresund existerade knappast inte i modernare dansk historieskrivning. Det var ju området som man förlorade i freden år 1658. Klassisk är den informationssida som den danska tidskriften Skalk med tiotusentals prenumeranter använde sig av. För att peka ut vilka områden som publicerade inlägg kom från hade man i varje nummer med kartan som visas här. Inget område öster om Öresund finns med. Komiskt blir det när en fiskare håller på att dra in Bornholm till Själland! Han har uppenbart fått napp i Hallandsområdet!

Har ofta använt denna kartbild under mina många föredrag för att illustrera det absurda i denna situation att Skåne, ett av Danmarks huvudområden fram till år 1658, varit portad i den danska forskningen. Även om situationen förbättrats finns fortfarande märkliga efterdyningar av dessa nationella avigheter. Vi ser det själva t.ex. i vår pågående efterforskning om Danmark under 900-talet.

11 maj 2025

Olov har lämnat oss för alltid. Han hade sin silver- och myntsmedja inrymd i mitt lagmanshus i Fotevikens vikingastad. I ett rum undervisade han i silversmedens vikingatida yrke medan jag i det andra rummet gav besökarna insikt i vikingatida liv för tusen år sedan. Vi hade väldigt roligt tillsammans. Saknar dig, min gamle vän.

Jag gjorde denna film år 2009 om hans silverhantverk:

https://youtu.be/M3uV9_ceaZs?si=sB_Ok83aGIX_RMIv

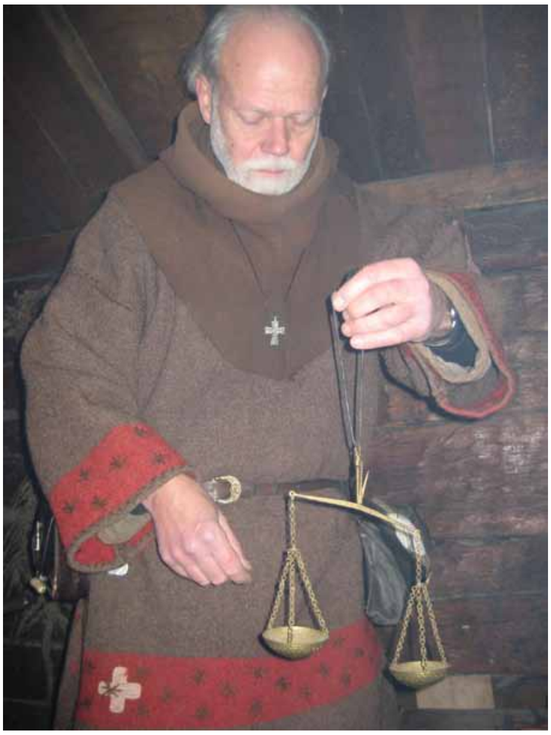

18 maj 2025

År 1987 ombads jag av Malmö Kommunfullmäktiges ordförande Percy Liedholm att skriva historien bakom Malmös privilegiebrev som då fyllde 550 år. Den lilla skriften trycktes och gavs till bl.a. alla som då satt i Malmö kommunfullmäktige. Klicka här kan ni läsa vad jag skrev: https://www.academia.edu/9188478

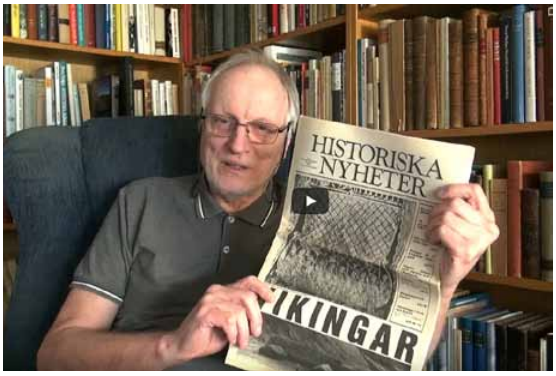

24 maj 2025

Råkade hitta den här filmen med nedslag i vikingatiden som jag gjorde för fyra år sedan: https://youtu.be/A4Bc9q12Uec Det var strax innan Tomas Sielskis och min bok om Harald Blåtand och nytt historiskt, samtida källmaterial om hans grav i Wiejkowo i norra Polen kom ut år 2021. Vikingatiden har ju under hela mitt liv som arkeolog och kulturhistoriker varit ett av mina forskningsämnen.

Genom boken 2021 kunde vi sprida helt ny kunskap om det senvikingatida danerområdet, inte minst Skåne. Nu ligger en uppföljare till boken nästan klar. Den handlar om den tid då Sven Tveskägg levde, åren 963-1014 och som den samtida krönikan "Gesta Wulinensis" berättar om. Han var brorson till Harald Blåtand. En helt ny bild av honom, Danmark och inte minst Skåne träder fram. Vi håller just nu på att analysera och skriva om tiden efter slaget vid Svolder i september 1000 fram till kungens död år 1014.

Det sista kapitlet i den kommande boken handlar om de starka beläggen som gör att källmaterialet vilar på en säker grund. Några få har visserligen framfört och spridit en häpnadsväckande oseriös kritik på den förra boken. Bl.a. har man påstått att vi inte velat visa fram det nya källmaterialet. Detta är en direkt osanning – sanningen är att de få som står bakom kritiken inte har velat ha kontakt med oss och heller inte velat se vårt källmaterial. De många som känt mig under mitt livslånga arbete som forskare och museiman vet att jag alltid varit mån om att dela med mig och att skapa teamarbete när det gäller forskning i vårt gemensamma kulturarv.

24 maj 2025

Farmor och farfar fick i dag besök av vårt barnbarn Emma, 1½ månad gammal, se bild nedan..

27 maj 2025

Lunds ideella turistinformation Destination Lund artikel:

Till jul, eller kanske först i början av nästa år, kommer Lunds äldsta historia fortsätta skrivas om på ett sätt som aldrig har hänt förut. Det kommer ske när den nya boken "Vikingakungarna Harald Blåtand och Sven Tveskägg och deras samtid" ges ut

Boken man ser i bilden är alltså inte utgiven ännu. Hur mycket ny information om Lund det kommer finnas med i den vet vi inte ännu, men det kommer säkert en del ny information om

Helga från Kyiv som härskade över Lund mellan år 977 och 1004, och vars familj man ser i släktträdet i bilden.

Det här att Lunds äldsta historia skrivs om så här mycket startade med boken ”Vikingakungens guldskatt” sommaren 2021 och följdes sedan av att ytterligare information publicerades i dokument. Den boken och de dokumenten hittar man fritt tillgängliga från den här sidan med källorna till det nya vikingatida Lund https://www.turistinformationlund.se/.../vikingat.../kallor/

Nyligen kallade en av de ledande personerna inom besöksnäringen i Lund boken ”Vikingakungens guldskatt” föraktfullt för ”hittepåboken”, vilket tyder på att hen inte ens har läst den själv. Vem som sa så säger vi inte här, men vårt svar är att vi kommer göra så mycket vi kan för att så många som möjligt ska läsa den nya boken när den publicerats!

Det här är inte bara det förmodligen största som har hänt hur Lunds historia skrivs, utan också något av det mest intressanta vi varit med om.

Sven Rosborns svar:

Vi arbetar just nu med den kommande boken och den ligger i dag skriven och färdiglayoutade till sidan 217. Det återstår dock fortfarande en hel del. Just nu håller vi på med slaget vid Svolder i september år 1000. Efter det att den kraftfulla Helga i Lund och hennes man Torgils, sonson till Skånes tidigare kung Björn Jarl, samma år drivit ut Olav Tryggvason och hans soldater från västra Skåne seglade den norske kungen vidare mot sin undergång.

Tidigare har man endast haft två samtida skrifter som ytterst kortfattat berättat om detta sjöslag. Dessa har inte omtalat platsen för slaget och förslagen på plats har genom åren varit många. Nu har vi emellertid en samtida källa, ”Gesta Wulinensis eclesiae pontificum”, som långt och detaljerat beskriver sjöslaget. Den är bl.a. baserad på ett antal ögonvittnens berättelser, varav en som också var med i själva slaget. Vi vet dessutom nu den exakta platsen, med betoning på ”exakta”, för detta berömda sjöslag. Platsen vill vi i detta skede inte avslöja eftersom den först måste säkras mot rovdykningar.

30 maj 2025

Det här med AI ger förvånande nya historiska fakta. Kolla kartan!

4 juni 2025

Hösten 1658 avgjordes ett sjöslag i Öresund på väsentligt sätt hur kriget mellan Sverige och Danmark skulle gestalta sig framöver. Jag har lyft fram denna händelse i denna video.

https://archive.org/details/slaget-1658

5 juni 2025

Sven Rosborn, arkeolog och tidigare museichef i Malmö och forskningschef på Fotevikens Museum, håller i denna föreläsning från februari 2015 en kurs i Skånes historia för blivande Skåneinformatörer.

(För att få helbild: klicka på de fyra pilarna högst upp till höger när filmen börjat.)

Observera! I föredaget omtalas Harald Blåtand. När detta föredrag hölls hade ännu inte fyndet av handskriften ”Gesta Wulinensis” från 900-talet gjorts. Detta nya källmaterial skriver delvis om historien om Harald Blåtand. Var alltså observant på att just kunskapen om denne kung väsentligt har förändrats jämförts med vad som sägs i föredraget som endast baseras på det man tidigare trodde sig veta om kungen.

5 juni 2025

En gång var Malmö parkernas stad där grönt och solljus skulle finnas i stor mängd. Bilden visar exempel på dagens stadsplanerarkonst.

Grannsämjan kan inte vara speciellt stor mellan innevånarna i höghuset och det gula huset till höger.

5 juni 2025

Upptäckte nu att min film som berättar om medeltida badstugor och hygien i Malmö under medeltiden åter verkar ha gjorts tillgänglig efter att censuren borttagit den. Bilden visar Jost Ammans kända kopparstick från mitten av 1500-talet.

11 juni 2025

Vår västgötaspets Klasse är i dag den 11 juni 2025 sju månader gammal. Vi är så tacksamma och glada att vi lyckades få honom som familjemedlem. Hans mormor var syster till vår förre västgötaspets Eskil som lämnade oss efter 12½ år den 29 nov förra året. Det var genom en vintrig biltur på sammanlagt 80 mil tur/retur upp till Östergötland den 5 januari som du kom till oss. Det tog inte lång tid förrän du blev den härskare på Sigurdsgatan i Malmö som du nu är.

16 juni 2025

Jag lade för några dagar sedan ut den första delen av mitt föredrag om Skånes historia här på FB. Det är flera som hört av sig och undrat var del 2 blir av. Jag har därför här gjort också denna del tillgänglig. Föredraget höll jag på Regionhuset 2015 för blivande Skåneguider.

(För att få helbild: klicka på de fyra pilarna högst upp till höger när filmen börjat.)

https://archive.org/details/forelasning-2

21 juli 2025

Efter att för nästan en månad sedan blivit inlagd i Lund för en större hjärtoperation, sedan överförd till Malmö har jag i dag för första gången under en kort tid orkat öppnat datorn. I sjutton dagar tillbringade jag i sjukhussängen min tid på rygg, en ställning som jag hatar.

Efter operationen hamnade jag i tvåmannarum med en låg skiljevägg emellan sängarna. Jag noterade att det måste vara en dansk som ockuperade den andra sängen och frågade vad han sysslat med utanför sjukhusets väggar.

”Jag har varit anställd på Vikingaskipshallen i Roskilde och lett rekonstrueringen av flera vikingaskepp”.

”Aj tusan! Har du arbetat med skeppet Roar Ege?”

”Ja.

”Jag var med i svenska TV-teamet och filmade, stående i vattnet, sjösättningen av det skeppet i början av 80-talet” sa jag.

” Då hade du det bättre än mig. Jag hade skadat benet och fick se allt på torra land.”

Roar Ege fick jag låna av Vikingaskipshallen til min stora vikingautställning i Florens 1989. Skeppet placerades på torget utanför utställningshallen, se fotot.

I detta nu dök läkaren som opererat mig upp:

”Är ni arkeologer? Då kanske ni känner min nära släkting som också är arkeolog? Hon heter xxx.”

”Hon har arbetat på Vikingaskibshallen” blev min grannes svar.

Ni kan tro att det blev många och långa intressanta diskussioner i dagar, liggande med en låg skiljevägg mellan oss.

Världen är bra liten.

(Artikeln fick mer än 1250 svar)

9 aug 2025

VI VAR MED OCH LADE GRUNDEN FÖR CYKELVASAN!

I februari 2007 lade jag fram ett förslag att man borde anordna ett cykellopp utmed skånska Öresundskusten. Loppet skulle kallas ”Christi-

anloppet” efter den danske kungen Christian II från 1500-talet. Det skulle gå exakt ett halvt år efter ”Vasaloppet” som ju hedrade den svenske tyrannen Gustav Vasa. Nu ville vi hedra en annan kung. Min idé låg på planeringsstadiet tills jag råkade träffa Fredrik Håkansson i januari 2008. Nu förverkligades idén.

Starten skulle gå från Helsingborg och målet var i Malmö. Sträckan var exakt lika lång som ”Vasaloppet”, drygt nio mil. Utmed vägen skulle det finnas ett antal mat och dryckesstationer, samtliga på de platser där vi skåningar blivit besegrade av Christian II:s fiender år 1525.

Vi fick hjälp av många ideella krafter och matsponsorer. Sydsvenskan hjälpte till med en gratis specialupplaga för att sprida idén och när starten gick den första söndagen i september 2008 hade loppet hundratals deltagare. Klicka här för att se en film från det andra Christianloppet år 2009:

https://youtu.be/JS2HM5VuM9w

Döm om vår förvåning när vi direkt efter loppet blev kontaktade av Vasaloppsledningen. Man ville träffa oss för att få mer info om vårt cykellopp. Vi mötte några representanter på ett hotell i Lund. Man hade i Dalarna fört diskussioner hur man skulle kunna använda sig av ”Vasaloppet” också under sommaren. Vårt skånska cykellopp hade då väckt stort intresse. Självklart fick de ta del av hela vårt upplägg i alla dess många detaljer.

Året efter, 2009, gick vårt andra ”Christianlopp” men också det den första ”Cykelvasan” i Dalarna. Vi körde sedan ”Christianloppet” ytterligare ett år men var sedan tvungna att ställa in - loppet tog för mycket av vår tid. ”Cykelvasan” lever emellertid kvar - såg den i direktsändning i TV i dag, se foto - och det gladde mig.

22 aug 2025

Efter att ha återhämtat mig någorlunda efter min stora hjärtoperation för nästan exakt två månader sedan kan jag nu fortsätta med Tomas Sielskis och min bok om Sven Tveskägg (963-1014) med uppgifter hämtade från den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis ecclesiae pontifcum”.

Fick i går uppgifter från Tomas att de polska arkeologerna i Stettin nu backar upp våra uppgifter från vår tidigare bok om Harald Blåtands grav nära Wollin efter egna undersökningar på plats. Tomas, som ju behärskar polska, noterar också att flera polska nyhetsredaktioner under de senaste dagarna förmedlat informationen om detta intresse från polsk och även från dansk sida; detta tack vare informationen i vår bok. Man har uppenbart satsat stora medel för att undersöka saken närmare arkeologiskt. Ni kan gratis läsa och ladda ner boken här:

https://archive.org/details/vikingakungen_202412/mode/2up

eller här:

https://www.academia.edu/126670699

Och ändå känner man inte till den detaljerade information från krönikan ”Gesta Wulinensis” som vi just i detta ögonblick håller på att bearbeta. Den samtida krönikören har nämligen inte bara haft möjlighet att möta Olav Trygvasson en kort innan det stora sjöslaget vid Svolder; han har också berättelser från namngivna ögonvittnen som varit med i slaget.

Det blir en total omskrivning av det som man tidigare genom långt senare källor trott sig veta om slaget. Det hela börjar faktiskt med Olav Trygvassons tidigare okända landstigning i Skåne och på norra Själland. Här stiger Torkiell, jarl av Sconview och Lund och hans hustru, den mäktiga och kraftfulla Helga från Kiev, fram och tillsammans med skånska, själländska och jylländska stridskrafter jagar de bort Olav.

Vi vet nu exakt platsen där sjöslaget stod. Avslöjandet om vad som verkligen hände får dock anstå till hela vår bok kommer ut. Vi har ju blivit hårt attackerade med att vi far med påhittade lögner och osanningar, inte minst av en professor i Lund och en i Stockholm. Till dessa kan också räknas Kulturens chef i Lund som kallar vår bok för ”en sagobok”. Som gammal seriös arkeologforskare med specialitet i bl.a. vikingatiden ska det bli intressant att ”dra ner byxorna” på dessa och visa att våra efterforskningar vilar på säker grund.

Bilden visar en 1800-tals version av slaget vid Svolder.

23 aug 2025

Jag har ju sysslat väldigt mycket med släktforskning. Två huvudgrenar i min släkt går till Husabyområdet i Småland i början av 1600-talet

och en till Göinge ner i 1500-talet. För exakt tjugo år sedan arrangerade jag ett släktmöte av delar av Göingesläkten i mitt vikingatida lagmanshus på Fotevikens museum. Då framfördes en riktig genuin födelsesång på göingska. Se videon och sjung med ... om ni kan förstå texten!
https://youtu.be/YHCtzXXCXDE?si=2giZaqfqbS2d

25 aug 2025

Efter att under flera år suttit med i stiftelsen ”Skåneländska Flaggans dags” och ”Årets skånings” styrelse var det i går extra glädjande att följa den otroliga pingisfinalen med Truls Möregårdh. Han är ju korad till just ”Årets skåning 2025”. Klicka för att läsa mer:

https://www.skaneflaggan.nu

25 aug 2025

Det gäller att vara ute i tid om man ska boka ett äkta, stort skånskt gåsagille vid Mårtenstid på en genuin skånsk gästgivaregård. Hurva gästgivaregård mitt i Skåne är vår familjs stamställe sedan många, många år tillbaka.

Så är i dag 2025 åter plats på Hurva anrika gästgivaregård bokad för familjen Rosborns traditionella gåsagille!

26 aug 2025

Här är den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis” polska version av beskrivningen över Olav Tryggvason i slaget vid Svolder år 1000:

”Olafus trafion został w tył głowy, chyba gradem kamieni, i jego hełm pękł wtenczas a on sam zalany krwią padł nieprzytomny na pokład okrętu.”

I Tomas Sielskis och mitt stora manusarbete med krönikan ”Gesta Wulinensis” har vi nu avslutat den omfattande beskrivningen av slaget vid Svolder. I den tidigare kända historien om detta sjöslag valde den norske kungen Olav

Tryggvason en ärorik död genom att kasta sig i havet och försvinna, se bild. Detta är emellertid en skönlitterär skapelse gjord flera århundraden efter händelsen. Krönikan ”Gesta Wulinensis ecclesiae pontificums” uppgifter, nedskrivna på plats direkt efter händelsen, ger oss en helt annan historia om hur striden slutade för kungen, se texten ovan.

Krönikans sagesmän är bl.a. Gothfrith, en irländsk storman som följt med Olav Tryggvason när han några år tidigare begett sig från Irland till Norge. Gothfrith och hans tjänare Gerhard överlevde slaget och de har berättat om det för ”Gesta Wulinensis” krönikör.

År 1963 översattes hela den då inte kända latinska krönikan till polska för att säkra att den inte skulle förstöras av sovjetiska myndigheter.

Detta omfattande arbete utfördes av Tomas Sielskis farmors mor Antonina Chmielinska och vid arbetet deltog också professor Stanislaw Lorentz. Han var en av Polens mest erkända historiker och bl.a. chef för Polens Nationalmuseum. Vill ni läsa mer om detta kan ni klicka här:

https://www.academia.edu/51878149

31 aug 2025

Robert W. Wahlström Harr inlägg:

Lördagen den 4/5-25 och Soldattorpet på Limhamn.

Jag presenterade min bok "Malmöhistoria från ytterkanten". Intresset var stort med många besökare och lika många trevliga samtal med kunniga Limhamnare i kulturhistoriska frågor.

Till min glädje fick jag besök av Sven Rosborn, vår nestor i Malmöhistoria. Han håller förövrigt på med ett nytt och spännande verk med avstamp från sitt tidigare magnifika verk om Haraldsguldet. Ett arbete som har vidgat vårt kunnande om vår historia före 1000-talet. Hans presentation och forskning med utgångspunkt från "Gesta Wulinensis ecclesiae pontificum", (ett tidsdokument), har ruckat om en hel del i lärosäten och bland ämneskunniga. Något som har givit honom en och annan fiende, men desto fler åhörare och förespråkare av hans arbete.

Foto: Rolf Hansson.

2 sep 2025

Lunds ideela turistförening Destination Lunds inlägg:

Det är egentligen ofattbart att Kuvlturen i Lund, Historiska Museet i Lund och Uppåkra Arkeologiska Center har valt att ställa sig vid sidan när Lunds äldsta vikingatida historia skrivs om på ett sätt som aldrig har skett förut eftersom de ser allt som uppdiktad information, ivrigt påhejade av Visit Lund och Handelsföreningen som använder det som svepskäl för att smutskasta oss som de ser som konkurrenter till det Lund de vill se som besöksmål. Samtidigt lämnar de det mediala utrymmet helt fritt för oss så att vi kan berätta om det själva vilket ju är bra för oss eftersom det finns så stort intresse för den nya informationen

Det här händer NU, och det pågår fortfarande. Samtidigt som vi arbetar med att uppdatera de flesta av våra besöksguider om Lunds äldsta vikingatida historia kör vi en sommarserie om hur Lunds äldsta vikingatida historia ser ut med det man vet just nu. Senare i höst kommer vi publicera alla de uppdaterade besöksguiderna, men nästa år kommer det en bok till med information från de återstående delarna av krönikan "Gesta Wulinensis ecclesiae pontificum", vilket kan översättas med Wolinbiskoparnas historia. Då kommer vi behöva göra ytterligare uppdatering-

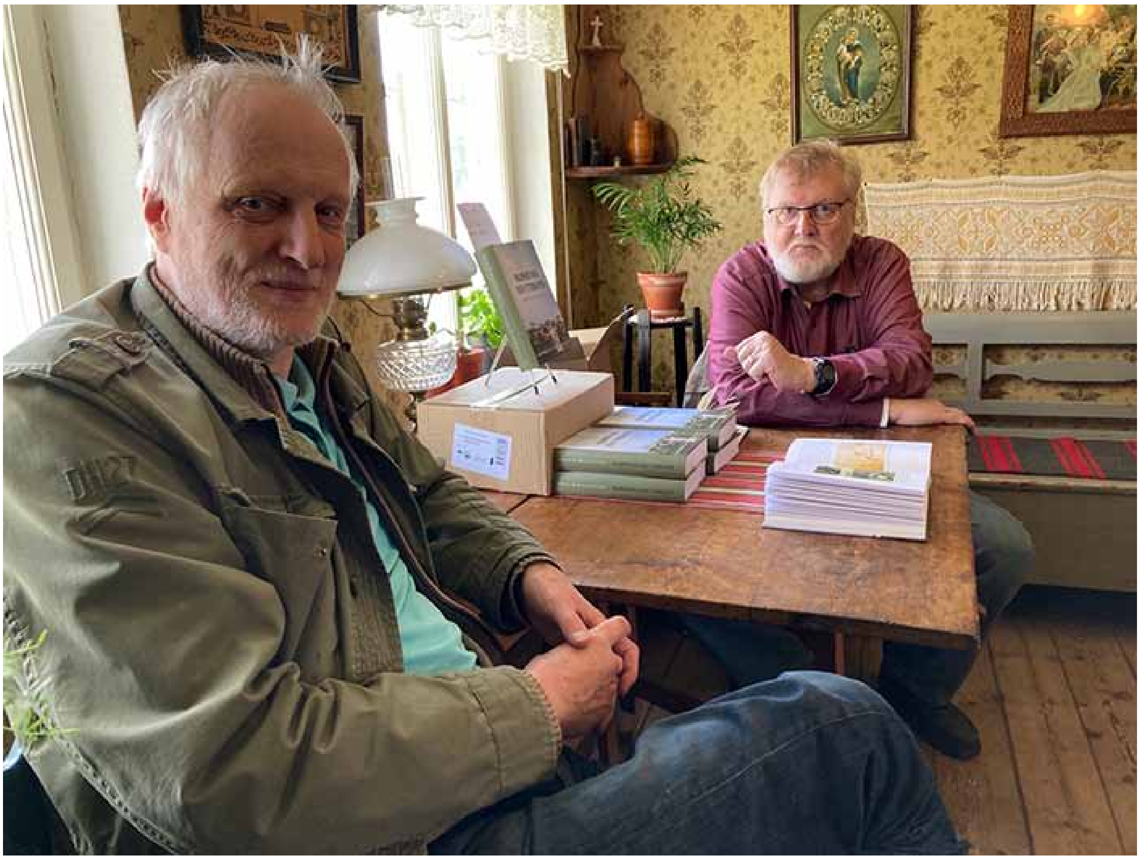

ar. Den nya bokens namn kommer bli ”Vikingakungarna Harald Blåtand och Sven Tveskägg och deras samtid”, och det har aviserats om att det kommer publiceras mycket ny information i den boken också.

Den som vill följa vår sommarserie hittar länkar till de inlägg vi har publicerat hittills i det här inlägget, och genom att följa den här sidan missar man inte de kommande inläggen

https://www.facebook.com/TuristinformationLund/posts/1907789409975780

Eller så kan man själv ta del av alla källorna till den nya informationen. Vi har sammanställt information om källorna på den här sidan, där man dessutom kan ladda ner den första boken ”Vikingakungens guldskatt” helt gratis som ett PDF-dokument:

https://www.turistinformationlund.se/.../vikingat.../kallor/

https://www.facebook.com/TuristinformationLund/posts/pfbid02rPzuU2yXVnMA5Y3xZWbYqKQAjKLa2UQQDjFz3MM8w39bGLfigRUTaizVky2xq2Fdl

Vi tror att de nämnda verksamheterna gör ett stort misstag genom att avfärda den nya informationen. De är varmt välkomna att börja samverka med oss istället för att bidra till att så många som möjligt tar del av den nya helt sensationella och oerhört intressanta informationen om Lunds äldsta vikingatida historia. Inte minst skulle Lund som besöksmål vinna mycket på det genom ökad turism. Dessutom är det riskabelt att avfärda informationen för en del är redan bevisat direkt eller indirekt genom arkeologiska fynd, som t.ex. den första föregångaren till Uppåkra kyrka som nämns i krönikan

https://www.facebook.com/TuristinformationLund/posts/1886707965417258

Och ytterligare arkeologiska fynd kan inom en nära framtid komma att bidra med ytterligare bevis för att informationen i krönikan är äkta, som t.ex. att föregångaren till Sankt Clemens kyrka i Lund skulle ha byggts redan under andra halvan av 960-talet, se här:

https://www.facebook.com/TuristinformationLund/posts/1898839817537406

Lunds äldsta vikingatida historia har aldrig skrivits om så här mycket förut, och det är NU det händer, så följ våra inlägg eller när den nya informationen publiceras så att du också är med om det nu när det händer!

6 sep 2025

Lördagskväll hemmavid. En god kötträtt och rött vin. Hustrun och jag drack vinet ur skickligt gjorda glaskopior av ett arkeologiskt fynd från Kalmar slottsfjärd från 1400-talet.

Denna typ av glas började i mer primitiv form tillverkas redan på 1100-talet. Förlagan till våra glas (jag har ett par stycken) kommer från utgrävningar av skepp i just Kalmars hamn. Det unika är att glaset är tillverkat i en enda sammanhängande glasmassa (utom dekortrådarna). Har själv

i Malmö vid arkeologiska grävningar påträffat denna typ av glas, dock i fragmentariska bitar.

På en av bilderna ses Malmö museums medeltida glas funna vid utgrävningar. De två med blåa ränder är framgrävda av min kamrat Rikard Holmberg från en toalett i Jörgen Kocks hus från 1500-talet. De är s.k. ”passglas”. Man sände runt glaset och då fick varje deltagare drick ett pass, dvs avståndet mellan trådarna. Detta torde ha varit omöjligt i mina Kalmarglas som ju har spiralformade ränder. Här gäller det kanske att tömma hela glaset i ett svep.

10 sep 2025

År 1970 började jag min arkeologiska forskningsbana genom att bli anställd som arkeolog på Malmö museum. Jag hade redan 1966 inköpt min första filmkamera och denna använde jag givetvis vid speciellt intressanta utgrävningar. År 1973 hittade vi fyra gravar från stridsyxekulturen vid nybygge av villor i Kastanjegården söder om Fosie kyrka. För tio år sedan lade jag ut denna film om hur vi som arkeologer arbetade. Det kan kanske vara intressant att åter få se denna!

Välkomna tillbaka till södra Malmö för 52 år sedan genom att klicka här:
https://youtu.be/Yboouvi3vWo?si=36EafSDJF2P7

12 sep 2025

Vi kom år 2021 ut med boken ”Vikingakungens guldskatt” där vi redovisade material ur den nyupptäckta krönikan ”Gesta Wulinensis” samt om kungens grav i norra Polen. Krönikans författare är Harald Blåtands egen präst Avico och den har troligtvis tillkommit i samband med försök att helgonförklara kungen. Krönikan beskriver också Sven Tveskägg som efterföljde Harald Blåtand på danernas tron under åren 986-1014. Denna del är skriven av en annan präst med nära anknytning till de dansk/polska kungahusen.

Planerna har hela tiden varit att vi också ska komma ut med en bok där vi analyserar och redovisar även vad denna samtida krönika berättar om Sven Tveskäggs liv. Boken ligger nu färdiglayoutad fram till trycksidan 232. I den här bifogade pdf-en kan ni ta del av innehållsförteckningen och det inledande textavsnittet:

https://pilemedia.se/pdf/Gestaboken.pdf

Det ska noteras att det fortfarande saknas några väsentliga delar, bl.a. vad Sven Tveskägg och Olof Skötkonung gjorde i England och Norge under 990-talet samt en mycket intressant bild över situationen i Skåne strax efter år 1000.

Genom att krönikans skribenter själva upplevt flera av omtalade situationer ger mycket i ”Gesta Wulinensis” en annan bild över den vikingahistoria som vi trodde oss känna utifrån långt senare gjorda nedteckningar. Slaget vid Svolder år 1000 är ett sådant exempel. I vår bok omfattar detta många sidor där personer som själva varit med har berättat vad som egentligen hände. Bilden blir en helt annan än vad som tidigare berättats. Olav Tryggvason dör t.ex. inte under slaget men blir svårt sårad. I boken avslutar jag Svolderkapitlet med en bild från en tidig metallrelief från domen i Gniezno som visar mordet på martyren Adalbert. Han dog redan år 997 men har trots detta fått en intressant plats i berättelsen om Svolderslagets efterspel. Hur och varför får ni läsa om i boken.

Vi hoppas att hela boken kan ligga klar i tryckfärdigt tillstånd i slutet av året.

18 sep 2025

I dagarna är det två år sedan jag höll mitt sista längre officiella föredrag. Mitt första officiella föredrag i Malmö höll jag redan 1972.

Det var otroligt trevligt att möta publik och ge dem en duvning i vår malmöitisk skånsk danska historia. Av en händelse råkade jag i kväll se ett kortare avsnitt från ett av mina många föredrag genom tiderna.

I utbildningssyfte höll jag för blivande officiella Skåneguider ett antal föredrag. I kursen ingick också inblickar i Köpenhamns historia.

Här är ett filmklipp om hur Köpenhamn såg ut på 1600-talet men också om hur den danske kungen Christian IV, min älsklingskung, firade sin kungakröning 1596. Det var minsann en fest som jag själv gärna skulle ha velat uppleva. Festen börjar 4:30 in i filmen. Håll till godo med en portion dansk rikshistoria.:
https://www.youtube.com/watch?v=-8H8YgA15Q8

19 sep 2025

Lunds ideela turistinformation Destination Lunds bidrag:

Det är inte ofta vi informerar om böcker på det här sättet, men just den här boken som kommer ut till årsskiftet, eller kanske först i början av nästa år, vi får se när det blir, den vill vi verkligen att så många som möjligt ska köpa och läsa!!

Den andra boken som vi har informerat om så här flera gånger tidigare, boken ”Vikingakungens guldskatt”, har tillsammans med kompletterande dokument skrivit om Lunds äldsta vikingatida historia på ett sätt som aldrig har skett förut. Den här boken som publiceras snart kommer troligen skriva om Lunds äldsta historia lika mycket en gång till!

Allt vi har lärt oss förut om Lunds äldsta vikingatida historia, som att Lund skulle anlagts av Sven Tveskägg omkring år 990, gäller inte

längre. Det skedde mycket tidigare än så. Lunds första kyrka var Sankt Clemens som byggdes redan på 960-talet. Det fick vi veta redan med informationen som publicerades i boken ”Vikingakungens guldskatt”.

Eftersom boken ”Vikingakungens guldskatt” är slutsåld sedan länge finns den att hämta ner HELT GRATIS som ett PDF-dokument. Det dokumentet, och andra dokument med kompletterande information som inte kom med i boken, hittar man på den här sidan med källorna till den nya informationen om Lunds äldsta vikingatida historia.

https://www.turistinformationlund.se/.../vikingat.../kallor/

På den sidan med källorna kommer det även finnas information om den nya boken när den publicerats så att den finns att köpa.

21 sep 2021

Som gammal släktforskare finner jag det intressant i att söka olika personers samhörighet över generationer. Min egen släkt har jag kunnat föra ner till i varje fall 1500-talet. Dock har jag den senaste tiden arbetat med analyser av en betydligt äldre släkthistoria. Vår upptäckta krönikatext ”Gesta Wulinensis” från sent 900-tal, skriven av bl.a. Haralds Blåtands egen präst Avico, ger nämligen en unik möjlighet att klargöra tre härskarsläkter som har med Danmarks och Skånes historia att göra. Avico har ju haft en nära relation till den danska kungasläkten och deras personliga relationer.

Jag har sammanställt de tre släkterna som omtalas i ”Gesta Wulinensis” i bifogad släktöversikt. Palmairslau var en storman/kung? över den danska ön Fyn. Han fick sitt namn efter att i ett stort slag på Irland 917 ha dödat kung Ugaire, kung över landet Laigini på Irland. Mistiwoj var det slaviska folket obotriternas härskare. Detta landområde motsvarar dagens Mecklenburg och Holstein. Gorm var danernas härskare och han var gift med Theophani (Thyra) vars farfar var den bysantinske kejsaren Romanus I Lekapenos.

Med hjälp av Toke Normandski och hans krigare erövrade Knut Gormssons äldste son Guldharald västra Skåne år 964. Toke Normandski hade enligt ”Gesta Wulinensis” år 953 grundat fästet Jomsborg strax öster om polska Wolin.

Genom den samtida krönikan växer det nu fram en annan bild över danernas välde på 900-talet än vad man genom ett mycket fåtal uppgifter från tiden tidigare kände till. Tomas Sielski och jag håller på att sammanställa en bok om detta,

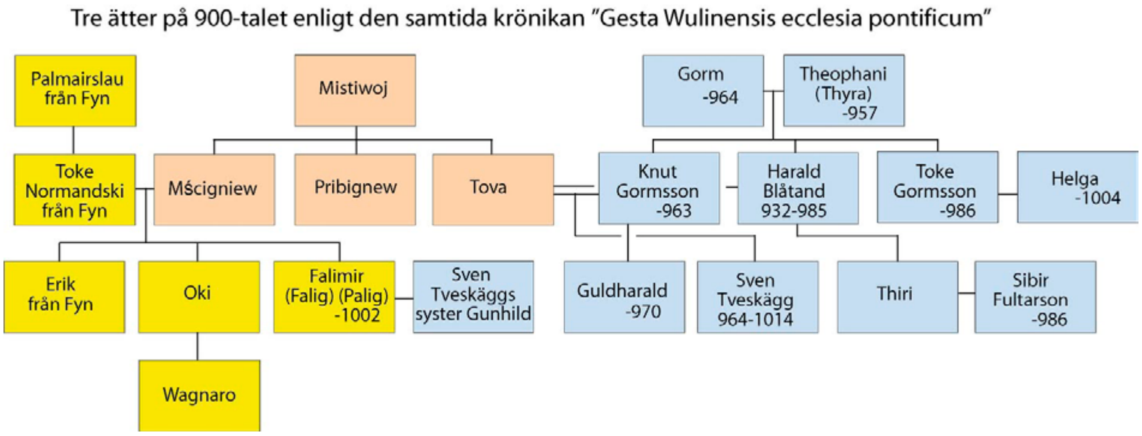

uppföljaren till boken ”Vikingakungens guldskatt” där fokus mestadels var lagt på Harald Blåtand. Nu för vi också in Sven Tveskägg, död år 1014, i den historiska bilden med uppgifter som krönikan ger oss. Vi siktar in oss på att få ut boken i början av nästa år.

3 okt 2025

Det är intressant att studera gamla akademiska skrifter som försöker klarlägga vikingatiden. Som ett exempel återger jag här delar av ett häfte ur min egen boksamling. Det är historieprofessorn N.H. Sjöborg i Lunds första del i sin skånska historia år 1801. Här ger han bl.a. en ”Förteckning på de personer, som tid efter annan styrt Skåne, antingen utom eller under länsplikt”. Eftersom denna lista var utgiven av en Lundaprofessor räknade nog många i början av 1800-talet att man kunde lita på uppgifterna.

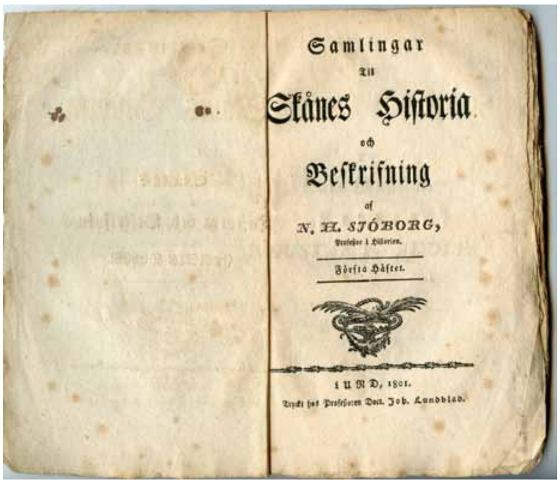

Flertalet av kunganamnen är emellertid påhittade sagofigurer som inte återfinns i samtida bevarade skrivna källor. Detta vet vi givetvis numera. Det som är tråkigt är emellertid att vi inte har speciellt många samtida skrivna källor som ger oss kunskap om vår nordiska historia under t.ex. 900-talet. Trots detta har det skrivits spaltkilometer som publicerats om enbart denna epok. Merparten av dessa texters källor är emellertid baserade på långt senare nedtecknade berättelser. De samtida skrivna källorna lyser ofta med sin frånvaro.

Nu har vi emellertid en samtida berättelse från 900-talet, ”Gesta Wulinensis”, som är skriven av ögonvittnen som själva levt vid den aktuella tiden. Plötsligt blir vår historiebild på flera punkter helt annan än det vi tidigare trott oss veta.

I vår kommande bok ”Vikingakungarna Harald Blåtand och Sven Tveskägg och deras samtid” är därför mycket baserat på detta nya källmaterial. Undrar vad Lundaprofessorn Sjöborg sagt om han vetat var vi i dag står i vår kunskap om Skåne för drygt tusen år sedan?

Jag återger nedan en renskrivning av hans text om bl.a. Sjörups runsten (se också bilderna). Tack vare den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis” vet vi nu vad runstenstexten egentligen handlar om. Slaget stod den 10 augusti 986.

AVSKRIFT AV SJÖBORGS BERÄTTELSE OM SJÖRUPS RUNSTEN ÅR 1801

”Det var denne Hake, hwars dotter Brynhild blef omkring år 580 gift med Hrok den svarte. … Lagerbring anförer möjligheten af at det är denne Ake eller Hake, som nämnes på Runstenen wid Sjörup i Skåne, på hwilken står, at en Osbjörn följt Hake til Upsala.

Worm … anförer samma sten och säger, at den ligger såsom bro öfwer en bäck wid en gångstig, men at den tilförne stått på en därwid belägen hög, at den är 3½ aln lång och 2 alnar bred och har han denne förklaring: ”Saxo satte denne sten åt Esbjörn, sin följeslagare, Tufas son, hwilken jag upfödt i Upsala. Anwa har tilsatt dessa märken och prydnader”.

Lagerbring har denne förklaring: ”Sagi satte sten efter Osbjörn sin följeslagare Tufvas son, som följde Ake til Upsala och war med medan wapen hafdes.” Häraf drager han et betydligt bewis emot Albericus, som säger att en ängelsk Konung Uffa namngifwit Upsala omkring år 570

men Lagerbring förmodar här at Runstenen talar om den Hake, som slog Hugleik på Fyriswall wid Upsala redan på 300-talet.

Denne Runsten igenfinnes äfwen på sista sidan hos Göranson. Brocman, som såg svårigheten, om ej omöjligheten, at bewisa någon Runsten wara ända från hedna tiden, då så månge af dem bära tydliga märken af en redan började Christendom, har uti sin Ingvar Widtfarnes Saga utsatt Åkes och dena Runstens ålder til wid år 1160 då Danskarne anföllo Upsala och mördade Erik den Helige. Hakes runsten wid Sjörup har för öfrigt detta utseende:

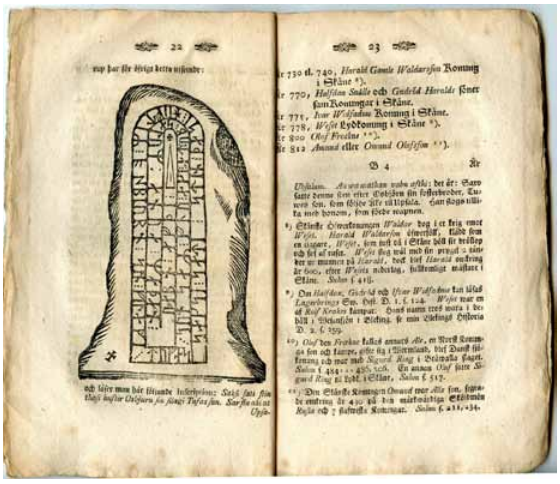

Och läser man här följande Inscription: "Saksi sati stin tahfi huftir Osbjurn sin filaga Tufas sun. Sar flu aki at Ubsalum. An wa mathan vabn afthi". Det är: Saxo satte denne sten efter Osbjörn sin fosterbroder, Tuwes son, som följde Åke til Upsala. Han slogs tillika med honom, som förde wapnen."

5 okt 2025

Per Erik Tell har ställt en fråga till mig om det i 900-tals krönikan "Gesta Wulinensis" finns uppgifter om den sagoomspunna drottningen Sigrid Storråda. Jag har sammanställt en liten text som ger svar på frågan. Klicka här för att läsa:

https://pilemedia.se/pdf/Sigrid.pdf

10 okt 2025

Tiden går. En situationsbild från vår gröna VIP-soffa i Kulladal. Det har blivit många sådana här möten i den soffan med olika forskare och sakkunniga i vikingatiden i samband med vårt arbete med Harald Blåtandmaterialet och krönikan "Gesta Wulinensis".

I den långa soffan sitter Maria Cinthio, Anders Ödman och Chatarina Ödman, samtliga skickliga arkeologer med stor kunskap om vikingatiden.

Bredvid Tomas sitter journalisten Pawel Minakowski.

12 okt 2025

Håller på att gå igenom mitt stora personliga arkiv med dokument från mer än ett halvt se-

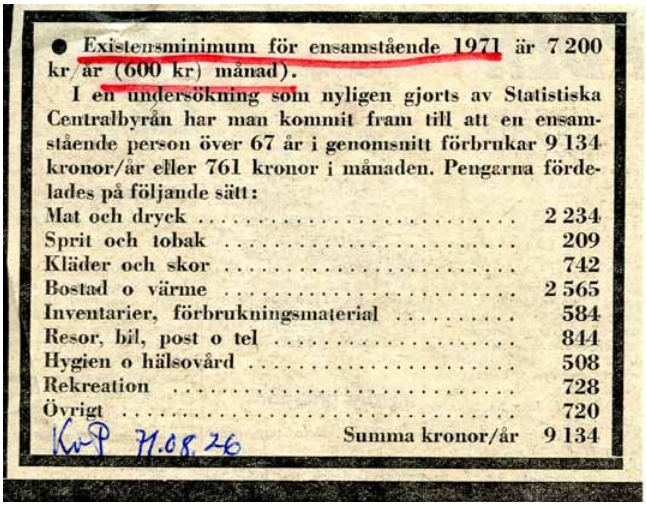

● Existensminimum för ensamstående 1971 är 7 200 kr/år (600 kr) månad).

I en undersökning som nyligen gjorts av Statistiska Centralbyrån har man kommit fram till att en ensamstående person över 67 år i genomsnitt förbrukar 9 134 kronor/år eller 761 kronor i månaden. Pengarna fördelades på följande sätt:

Mat och dryck	2 234
Sprit och tobak	209
Kläder och skor	742
Bostad o värme	2 565
Inventarier, förbrukningsmaterial	584
Resor, bil, post o tel	844
Hygien o hälsovård	508
Rekreation	728
Övrigt	720
Summa kronor/år	9 134

KvP 71.08.26

kels arbetsliv. Fick i min gymnasieutbildning till byggnadsingenjör mitt första sommarjobb på en elfirma 1965, sedan ett sommarjobb där jag och

MALMÖ STAD

Tjänstgöringsuppgift för timavlönade

Ifylles av arbetstagaren

Namn: Rosborn Sven — Personnummer: 49 07 31 4399 — Månad: Juni — År: 1970

Dag 1–31

Uträknad summa timmar: 93 30 — 550 —

*Arbetsledaren skall med signatur vid varje tjänstgöringstillfälle bestyrka att tjänstgöringen är beordrad och förlagd till bestämd tid.

Underskrift av avdelningschef/föreståndare

två arkitektstuderande dokumenterade två 1600-tals hus i Malmö och slutligen, innan studentexamen, 2 månaders jobb med att vara med och bygga världens största torrdocka på Kockums 1967.

Vilken annorlunda tid jämfört med nu! Hittade bifogad lista på existensminimum för ensamstående år 1971 vilket var på 600:- /månad. Jämfört med denna var min första lön som arkeolog-praktikant på Malmö museum året 1970 riktigt hyfsad. 550:- för 93.30 timmars arbete. Det var Fastighetskontoret i Malmö som fick betala museet för mitt arbete med att undersöka och dokumentera Kompanihuset från 1530-talet invid Malmös rådhus.

13 okt 2025

Har suttit och följt Donald Trumps tal i Knesset i dag. Sicken självgod egoistisk pajas!

14 okt 2025

Satt och bläddrade i den spännande och fria digitala databasen ”Alvin”. Hittade då denna gamla bild från Fågeldammen i Stadsparken i Lund. År 1907 hölls här en stor industri- slöjd och konstutställning. Parken anlades åren 1909-1911 och då restes antagligen denna höga runsten med texten:

”Å det område inom hvilket industri- slöjd- och konstutställning år 1907 afhölls anlade Lunds stad under åren 1909-1911 denna park. Må den blifva samhället till gagn och trefnad”.

Stenens form och storlek var givetvis hämtad från den väldiga run- och bildsten som i dag står på Universitetsbiblioteket. Tack vare krönikan ”Gesta Wulinensis ecclesiae pontificum” vet vi dag en hel del om personerna som omtalas på just den stenen.

19 okt 2025

Den kulturfientliga staden Malmö har sedan flera år tillbaka tagit bort möjligheten att se de historiska kartorna över staden på Internet. Tidigare tjänstemän har skannat in dessa kartor i stor mängd så att man fritt kunde se och lära av dem på sin egen dator. Sedan flera år tillbaka har numera historielösa anställda tjänstemän/Malmö-politiker tagit bort denna möjlighet.

27 okt 2025

För exakt 50 år sedan!

Vi höll på med att restaurera Niels Kuntzes stora tegelhus i kvarteret S:t Gertrud vid Östergatan i Malmö. Huset är från 1530-talet och då flyttade Malmös borgmästare Niels Kuntze in med hustru. I undersökningen av huset ingick utgrävning av bottenvåningens golv. En mängd spännande saker kom fram.

Han som knäböjer i förgrunden är guiden för de rundvandringar i det gamla Malmö som från och med i dag kommer att anordnas varannan vecka. Han heter Lars Andersson och är arkeolog. Mannen i den vita rocken är Malmös turistchef Carl-Erik Frantzén och i dörröppningen däruppe står intendent Sven Rosborn och överblickar, något drömmande, situationen. Det är inne i Niels Kuntzes hus på Östergatan de befinner sig. Som synes är restaureringen inte helt klar.

På bilden är vi inne i husets bottenvåning. Här ses min utgrävningsledare Lars Andersson demonstrera historien för samlade journalister och min vän turistchefen Carl-Erik Frantzén. Jag själv står uppe till höger och begrundar situationen.

28 okt 2025

För exakt 50 år sedan!

För att fortsätta med min bild från i går av borgmästaren Niels Kuntzes hus från 1530-talet vid Östergatan i Malmö vars golv vi grävde i året 1975 kommer här en till bild från samma hus vid samma tid. Här befinner vi oss nu utanför husets gårdsmur och vi har vid schaktning kommit ner på husets enorma underjordiska toalettbehållare av sten och tegel.

Jag råkade då skämtsamt säga till min utgrävningsledare Tomas Romberg att vi nu hade bevis på hur borgmästaren blev förmögen. Han måste ha öppnat Malmös första offentliga toalett.

En journalist uppe på schaktkanten råkade höra detta och rubriken i nästa dags tidning blev den som visas på bilden.

— Nils Kuntze hade mycket för sig. Kanske tjänade han 25-öringar på att öppna Malmös första offentliga toalett, tippar Sven Rosborn skämtsamt — här diskuterande fyndet med Thomas Romberg.

Driftige Kuntze öppnade första allmänna toaletten?

MALMÖ: Öppnade 1500-talets Nils Kuntze Malmös första offentliga toalett? Den dassbehållare som grävs fram under hans hus i S:ta Gertrud är jättelik, fast hans hushåll var litet. Och Nils Kuntze var en man som kunde knepen att på ett bekvämt sätt skaffa både pengar och titlar.

Huset närmast Östergatan, som är S:ta Gertruds äldsta, fick han i bröllopsgåva. Efter en tid fick han också överta titeln av sin rike svärfar – borgmästare Jepp Nielsen.

– Kuntze hade mycket för sig, berättar Sven Rosborn, som i går inspekterade fyndet tillsammans med museiintendenten Bengt Salomonsson.

FEG

– Bl.a. blev han adlad för tapperhet av den danske kungen. Men blott för ett år. Sedan miste han titeln på grund av feghet.

Varför han var så feg vet man inte. Däremot är Kuntzes våldsamma gräl med den store reformatorn Claus Mortensen väl känt.

RÄTTSSAK

Mortensen övertalade Kuntzes fru att överge sin man, därför att de inte kunde få några barn. När Kuntze kom hem till huset vid Östergatan efter en resa var hon borta. Det redde upp sig, och hon kom hem. Men prästens aktion blev en rättssak. Det faktum att Nils Kuntze aldrig fick någon stor familj gör inte arkeologerna mindre förvånade över den mäktiga dassbehållare som upptäckts under S:ta Gertruds gård i samband med dräneringsarbeten.

– Vi blir inte kloka på hur stor den kan vara, sa Bengt Salomonsson, när man i går diskuterade fortsatt grävning.

Det finns liknande underjordiska valv för avfall under andra hus från samma tid. Men detta är alltså ovanligt stort, och det är inte riktigt klart om det haft samma funktion.

– Det kan också vara grunden till en mur som delat gården i två delar, liksom huset efter Kuntzes tid delades av två familjer, säger Salomonsson.

Utgrävningarna fortsätter. Dock inte över hela gården utanför kaféet. Innersta halvan är redan utforskad.

BMB

29 okt 2025

INLÄGG FRÅN LUNDS IDEELLA TURISTINFORMATION DESTINATION LUND

Med tanke på att Sven Rosborn har återgett information från krönikan ”Gesta Wulinensis ecclesiae pontificum”, som påstår att Svend Tveskæg byggde en kyrka i Lund omkring år 986-987, sitter några av oss nu och läser på lite igen om dateringen av träkyrkan de hittade i Lund, i samband med den den stora arkeologiska undersökningen mellan 1982 och 1984 av det som nu finns kvar som Drottens kyrkoruin i Lund.

Vi som gör mycket turism av det som Sven Rosborn har publicerat har fått mycket kritik för det, och vi har smutskastats i skrivelser till kommunfullmäktige i Lund, och Kulturens chef har sagt att ”Vikingakungens guldskatt” är en ”hittepåbok”. Därför är det intressant att läsa detaljerna om dateringen av träkyrkan i ljuset av påståendet i krönikan.

Uppgifterna om dateringen av kyrkan kommer från ”Vägar mot Lund” som publicerades 2018, och de hittade bara spår av hålen där stolparna till kyrkan stått, som var förenade med syllar. Det fanns alltså inget trä kvar från kyrkan att datera. Dateringen av kyrkan till omkring år 990 bygger istället på dendrokronologisk datering, med hjälp av årsringarna i virket, från 39 av kyrkogårdens gravar med en exakthet på ±5 år. Det stämmer ju väldigt väl med krönikans påstående att Svend Tveskæg skulle byggt en kyrka i Lund omkring år 986-987.

Fast sen är det en sak till, den där ”hittepåboken” bygger ju på en avskrift av krönikan, där originaldokumentet inte har hittats ännu, som gjordes i början av 1960-talet, mer än 20 år innan den stora utgrävningen gjordes 1982-1984. Antonina Chmielinska och Stanislaw Lorentz kan alltså omöjligen vetat då att de skulle hitta en kyrka från Svend Tveskægs tid, som daterades till bara omkring tre år senare än det som de skrev i avskriften från krönikan. Kan det vara en slump? Om inte är det ju rimligen ett väldigt starkt bevis för att avskriften av krönikan måste komma från ett äkta dokument!

Nu kommer det snart bli möjligt att testa krönikans påståenden ännu en gång. Det finns nämligen ett byggnadslov utfärdat på en tomt vid Stora Gråbrödersgatan i Lund, där det finns en träkyrka under marken som krönikan påstår att Guldharald lät bygga någon gång mellan år 964 och 970, medan det i förundersökningen som vi har läst sägs att träkyrkan är från tusentalet. När kyrkan av sten undersöktes 1932 så hittades rester av träkyrkan, så det bör rimligen finnas mer trä kvar från resten av kyrkan också, och förhoppningsvis går det datera också. Frågan är om en datering kommer peka på 960-talet eller tusentalet? Vi väntar med spänning på svaret, och det har chefen för Kulturen i Lund också anledning till att göra för om svaret blir 960-talet kommer vi uppmärksamma det riktigt mycket!

Vi känner oss fortfarande väldigt trygga med att bygga så mycket av vår turistinformation på det som Sven Rosborn har publicerat. Den omfattande smutskastningen av oss från ett antal verksamheter i Lund är tråkigt, det är verkligen inte det Lund vi vill ha, men om Kulturens chef inte gillar att vi så ofta påminner om hans uttalanden om oss och boken ”Vikingakungens guldskatt” är det upp till honom och hans vänner hos de andra verksamheterna i Lund att ändra på det. Så länge de inte vill det kommer vi nämna det han sagt då och då när vi har anledning till det.

Sven Rosborns svar:

Ibland är det konstig vad saker kan sammanfalla. Denna viktiga info från Lunds ideella turistinformation Destination Lund kommer just när jag själv sedan några dagar ”grävt ner” mig i problematiken rörande Trinitatis träkyrka och dess stenkyrka i Lund. Vi har nämligen i vårt arbete med den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis” just avslutat det i krönikan omfattande avsnittet om slaget vid Svolder år 1000 och arbetar nu med att analysera vad krönikan berättar om åren strax efter. Då har vi kommit in på frågor som bör röra just Trinitatis båda kyrkor.

Kartan kommer från Maria Cinthios och Anders Ödmans förnämliga analys över situationen i Lund runt år 1000 i boken ”Vägar mot Lund”. Den östra delen av Trinitatis träkyrka visas som framgrävd och den i tid efterföljande stenkyrkan ligger direkt intill. Något som intresserat mig alltsedan jag själv under utgrävningen befann

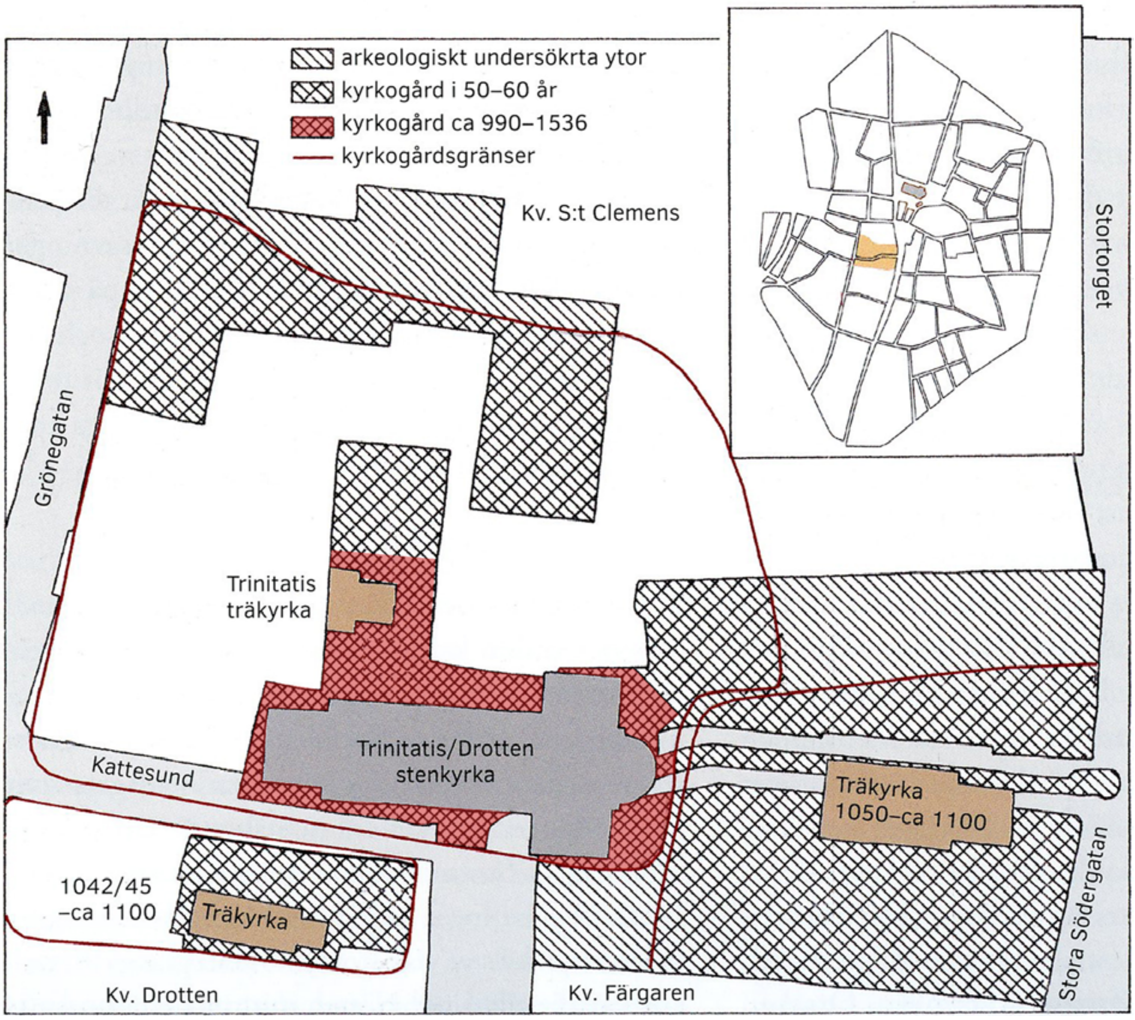

mig på plats är att träkyrkan först efter en tid fått ett utskjutande kor i öster. I gränsen mellan den äldsta träkyrkans östgavel och det nya träkoret finns en praktgrav. Denna har alltså kommit till efter att koret byggts. Årsringsdateringar av en grav visar att bygget av den första delen av träkyrkan måste ha skett före 980.

På ritningen är med rött markerat gravar som har ett äldre begravningssätt. Dessa svarar helt till området för Trinitatis trä- och stenkyrkor. Det är således logiskt att koppla samman dessa kyrkor: först byggs träkyrkan, sedan en tillbyggnad av denna i samband med anläggandet av en praktgrav inne i kyrkan. Därefter påbörjas stenkyrkan.

Vem har då legat i praktgraven i den med utskjutande kor tillbyggda träkyrkan? Maria Cinthio citerar min mentor i arkeologi professor Erik Cinthio med hans konstaterande: ”Den har alltså utgjort en mycket förnämligt placerad grav. En sådan grav var vid denna tid, det vill säga före 1100, endast förunnad kungliga personer.”

Det är här vi nu eventuellt kan se kopplingar till vad krönikan ”Gesta Wulinensis” avslöjar. Därför mina i denna stund pågående analyser av tillgängligt material.

Jag lånar Maria Cinthios och Chatarina Ödmans sammanställda ritning över träkyrkan och dess korutbyggnad (grön färg). Grav 4 är dendrodaterad till perioden 775-980. Då den ligger under det tillbyggda korets östgavel måste den vara tillkommen innan koret byggs.

Lunds ideella turistinformation Destination Lunds svar:

Sven Rosborn: Ja jäklar, nu när du pekade ut det så här så var det enkelt att kolla det i vårt eget exemplar av boken också, men det förändrar ju historien om kyrkan helt och hållet! Då kan inte dess första del varit byggd av Svend Tveskæg, och vilken kyrka var det då han enligt krönikan lät bygga omkring år 987 efter att ha övertalats av Helga att göra Lund till den kristna huvudstaden? Nu blev det komplicerat.

1 nov 2025

För 14:e året i rad samlade Christina och jag barn och barnbarn med respektive till det traditionella gåsagillet på Hurvas Gästgivaregård. Som traditionen kräver med långbord i det avlånga rummet kallat ”det rosa” med sina gröna väggar!

Tänk att denna långa tradition egentligen kan tacka för att jag på Swing In i Malmö år 1971 frågade en 18-årig skönhet om hon ville dansa. När jag sedan frågade henne vad hon hette blev svaret ”Christina. Och vad heter du?” Som den historienörd jag redan då var svarade jag ”Agamemnon”. ”Han är ju död sedan länge”, blev hennes svar. Med sådan historiekunskap förstod jag att hon var värd att satsa på. Tydligen ansåg hon det samma om mig. 54 år senare är vi fortfarande tillsammans.

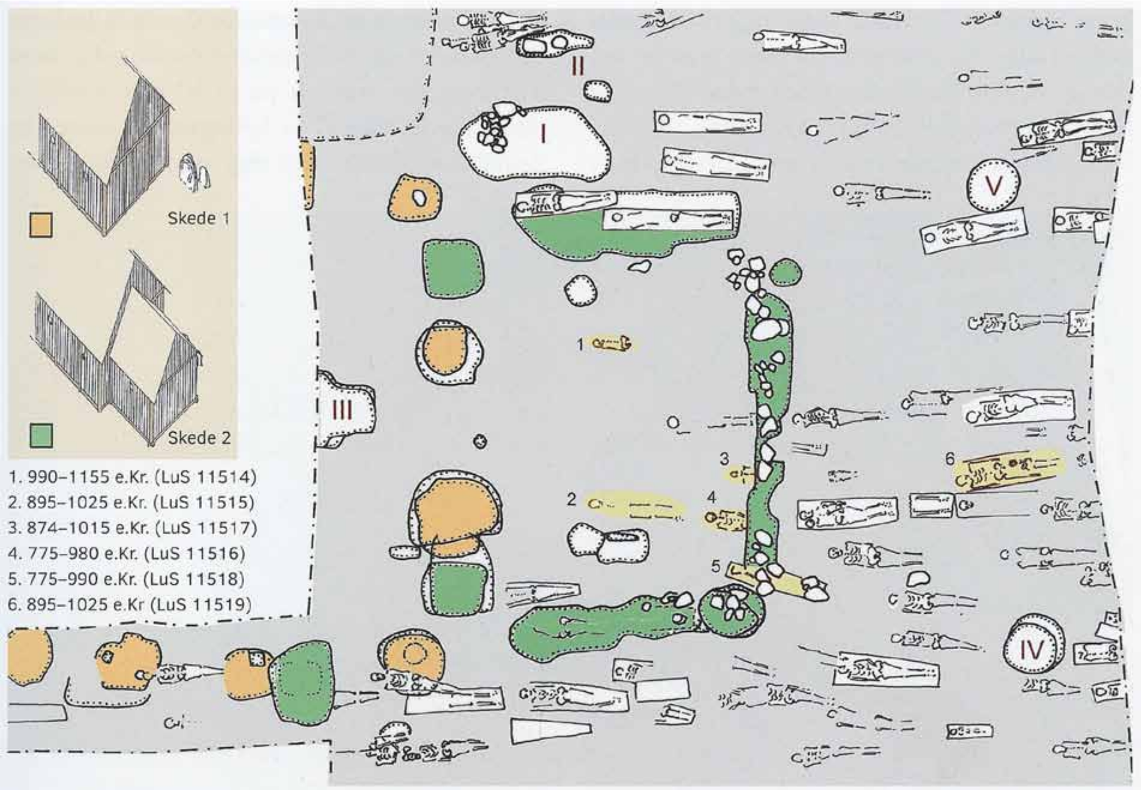

Farmor och farfars barnbarn Emma smakar svartsoppa för första gången i sitt liv.

Värdparet för det 14:e årets gåsmiddag i rad på anrika Hurva Gästgivaregård 2025.

Carl Sonesson svarde:

Gås i Hurva kl 14 idag. Lika god som vanligt. Nån som inte blev mätt

Sven Rosborn svarade:

Sorry Carl, vi länsade gästgiveriets fat ordentligt i går. Lämnade dock lite kvar av äppelkakan.

3 nov 2025

Vår gamle vän Robert W. Wahlström Harr fikade hos Christina och mig i förmiddags. Robert driver ju flera FB-sidor, bl.a. ”Malmö ett historiskt perspektiv” med 39 tusen medlemmar. Det blev två spännande timmar med mängder av nutids- och dåtids-historia. Jag kunde bl.a. ge honom en detaljerad beskrivning över slaget vid Svolder år 1000 och också min detaljkarta över platsen och händelseförloppet som kommer med i boken om Sven Tveskägg som vi arbetar med. Dessa mycket omfattande uppgifter om slaget finns i den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis ecclesia pontificum”. De ger en helt annan bild av slaget än de hittills kända berättelserna vilka nedtecknats långt senare. Ett antal ögonvittnen som var med under slaget har berättat för krönikören - en var t.o.m. ombord på kung Olavs skepp ”Ormen långe”.

Självklart är jag helt säker på att Robert inte avslöjar något förrän boken kommer ut nästa år. Vi måste ju också först säkra platsen för att undgå rovdykningar och plundring av eventuella kvarvarande föremål. Jag kan dock avslöja att Olav Tryggvason inte dör under slaget.

Samtidigt fick jag som gåva av Robert tidskriften ALE:s fyra första nummer från 1963-1964. Jag har nu hela den spännande ALE-serien fram till nutid. Tack min vän!

5 nov 2025

Lämnade in ett bidrag till FB-gruppen ”Malmöbilder från förr” men mitt inlägg har legat i ”vänten” en längre tid för att man ska godkänna mig som tillförlitlig skribent. Har därför nu tagit bort inlägget som beskrev en teckning som min gamle vän Einar Bager gjort. Lägger istället in Bagers bild på min egen FB-sida med texten jag skrev:

”Håller med om att det är en fin teckning. Einar, som var min vän, gjorde denna i början av 1930-talet. En dag skämtade han med sin vän på Sydsvenskan och sa: ”Se vad jag har funnit i arkivet.” Efter några dagar kom bilden in på helsida i tidningen, rubricerat som ett unikt originalfynd från Malmö stadsarkiv. Einar, som berättat detta för mig, blev givetvis förskräckt men gjort var gjort. Det ska noteras att Einar inte var helt nöjd med bilden eftersom, som han sa till mig: ”Det är så många fel i bilden som jag då inte hade klart för mig.” Det kanske mest iö-

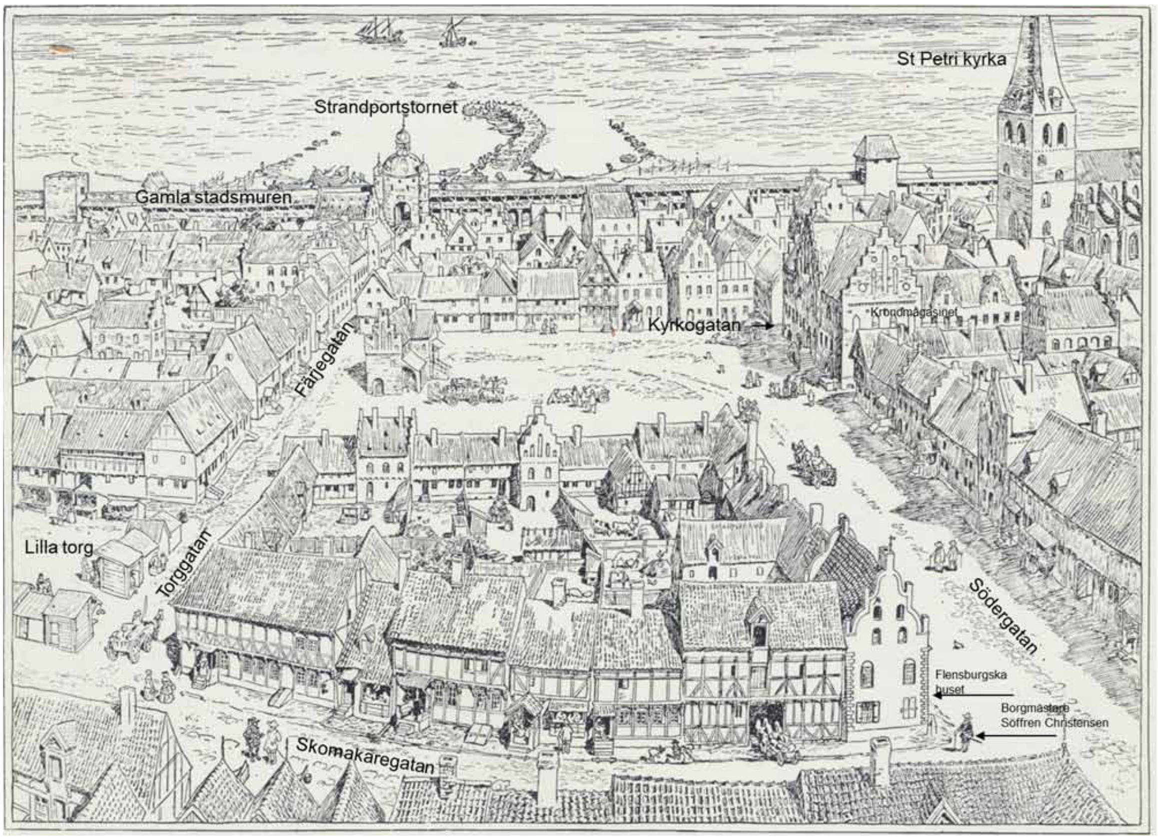

gonfallande felet är det här markerade ”Strandmurstornet”. Detta var egentligen ett fyrkantig, relativt litet porttorn och har på bilden förväxlats med Flynderborgs stora rundtorn från 1200-talet som låg vid mynningen till nuvarande Hamngatan längre åt höger”.

Trevligt att du lagt ut bilden. Texten för Kronomagasinet har dock hamnat fel. Denna trevånings tegelbyggnad, uppförd av borgmästaren Hans Michelsen, låg vid Adelgatan.

6 nov 2025

På vår bostadsrätts flaggstång fladdrar i dag den 6 november den svenska flaggan. Det är en svensk minnesdag för att hedra en tyrann och massmördare. Jag får en hemsk bismak i min

mun när jag ser vår fina svenska flagga celebrera något sådant. När jag som museichef med ett antal Malmöpolitiker var bjuden till Göteborg denna dag för länge sedan bjöd Göteborg stad på en ståtlig middag. Kulturchefen i Göteborg avslutade sitt välkomsttal med att berätta att dagen till ära skulle man som efterrätt bjuda på Gustav Adolfs-bakelse. Denna bakelse pryds av en bröstbild i choklad av kungen.

Jag begärde ordet, reste mig och sa:

”Det ska bli mig ett sant nöje att få bita huvudet av den tyrannen.”

Sicken effekt! Göteborgarna älskar ju denna kung. Det efterföljande mötet blev något krystat men jag själv var mycket nöjd.

Gustav II Adolf trängde med en svensk här vintern 1612 in i Göinge och östra Skåne. Hans order var att man skulle mörda alla innevånare som påträffades och bränna alla byar. 24 byar brändes ner. Även min släkts by Vedema härjades men min familj lyckades söka skydd i skogarna innan deras hem försvann i pyromanens lågor.

DETTA SKEDDE PÅ ORDER AV EN KUNG SOM HAR EN OFFICIELL FLAGGDAG I SVERIGE DEN 6 NOVEMBER.

13 nov 2025

Tiden går. För exakt 40 år sedan var familjen på besök i Jelling i Jylland. Redan då var jag djup

Från den södra högen i Jelling studerar Mats Gorms lilla runsten och Harald Blåtands stora dito. Det skulle dröja innan man satte dem i en glasbur. Nu skrev man ju den 7 juli 1985.

nedgrävd i den nordiska vikingatiden, inte minst genom mitt arbete på Malmö museum. Inte kunde jag ana att exakt trettio år senare ringde det på vår dörr i Malmö. Utanför stod Tomas Sielski

Familjen på väg ner från den södra högen i Jelling den 7 juli 1985

Den norra gravhögen i Jelling den 7 juli 1985.
Det skulle dröja 3 decennier innan pappa Sven och kompisen Tomas kunde bevisa att högen byggdes för Gorms hustru, död år 957, och att Harald Blåtand först efter sin far Gorms död år 964 kunde återbegrava sin mor i en kristen grav.

med dottern Maja. De ville visa en gammal guldplatta med texten ”*ARALD CVRMCVN*REX AD TANER*SCON*JVMN*CIV ALDIN*. Sedan dess har Gorm, Harald Blåtand, Thyra, Sven Tveskägg m.fl. vikingatida personligheter ständigt varit närvarande i mitt liv.

14 nov 2025

Under mina år som forskningschef på Fotevikens Museum 1995-2013 hade jag en nära kollega, historikern Karl Fredrik Wasén. Att ha Karl Fredrik som arbetskamrat var mycket inspirerande. Han var t.ex. en otrolig person att spåra upp gamla samtida skrifter som jag behövde för att fördjupa mig i Nordens och Västeuropas vikingatid och tidiga medeltid.

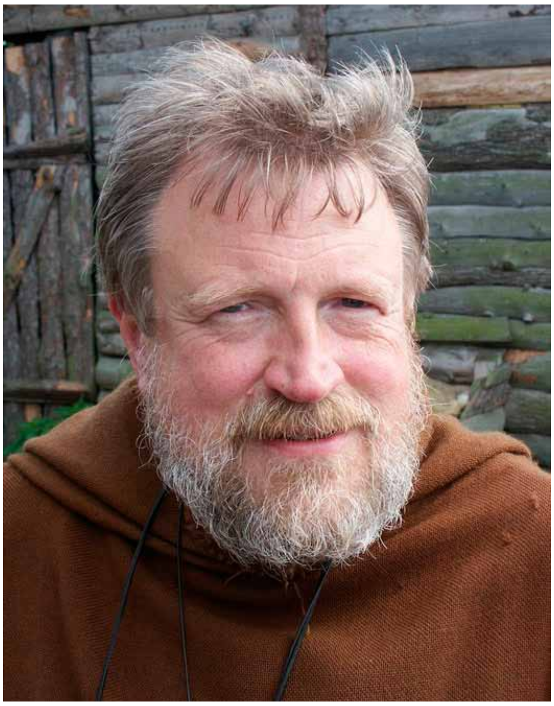

Vid Foteviken i södra Öresund hade det stått ett betydande slag år 1134. I nutida historieböcker omtalades detta endast i några få citerade tidiga källor. Eftersom vårt museum låg på marken vid Höllviken där detta slag stått ville jag emellertid veta mer. Karl Fredrik fick i uppdrag att djupdyka i källorna i olika utländska bibliotek. Det hela resulterade i en artikel som han och jag skrev år 2008. Ni kan läsa den om ni klickar här:
https://www.academia.edu/36738850

23 nov 2025

Jag har varit trogen medlem av tidskriften ”Ale. Historisk tidskrift för Skåneland”. Bilden visar första delen av min kompletta samling av denna skåneländska tidskrift. Har alla häften som kommit ut sedan man startade år 1961 fram till

nutid. Saknade de fyra första men då ställde räddaren, vännen Robert W. Wahlström Harr, upp och skänkte dessa till mig. På bilden ses häftena mellan premiäråret 1961 fram till 1975.

Denna tidskrift är en guldgruva för alla som är intresserade av Skånelands historia, dvs. Halland, Skåne och Blekinges historia. Jag håller nu på med att som nattlektyr åter fördjupa mig i denna rika kulturskatt. Det är spännande, inte minst för alla mina minnen om mötena med många forskare och museimän som varit skribenter i tidskriften. Flera av de som skrivit i de äldre häftena har jag nämligen haft glädjen av att ha träffat och varit god vän med men deras livsvandringar är tyvärr slut. Deras skicklighet i historia, arkeologi och kulturhistoria lever dock kvar i tidskriftens artiklar.

Själv skrev jag mitt första bidrag i tidskriften året 1971, ett kort inlägg om Kompanihuset från 1500-talet i Malmö. Det blev fler artiklar med åren.

25 nov 2025

Ett intressant möte i vår gröna VIP-soffa i dag. Bokförläggare Jan Lensinger och osteolog Annica Cardell förgyllde vår förmiddagen med

djupdykningar i bokvärlden och arkeologiverkligheten. Fick bl.a. en bra avstämning av delar av den kommande boken om Sven Tveskäggs liv, bl.a. om Lunds äldsta historia, den skånska sydkusten men också slaget vid Svolder. Vår hund Klasse yttrade sig dock inte.

27 nov 2025

Jag får en hel del förfrågningar om dels när den nya boken som handlar om Sven Tveskägg kommer ut, dels var man kan få tag i den engelska versionen av vår tidigare bok som hade fokus på Harald Blåtand. Denna boks svenska upplaga är slut och kommer inte att tryckas om. Den engelska versionen finns dock kvar och kan beställas för mottagaradresser inom Sverige. Mer info om hur ni får tag i boken genom att klicka här:

https://www.pilemedia.se

Den kommande boken om Sven Tveskägg ligger nu skriven med färdig layout fram till trycksidan 232. Många fler sidor måste emellertid läggas till innan det är dags att trycka. Vi är nu framme vid året 1000. Kungen dog 1014 och vi har därför en hel del kvar att sammanställa och analysera. Det dröjer därför med bokutgivningen.

Den kommande boken är ju baserad på den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis ecclesiae pontificum” och är skriven av personer, dåtida präster, som stått Harald Blåtand och Sven Tveskägg mycket nära. Inte förvånande blir historien om Skånes, Danmarks och Polens dåtida historia i kröniketexten ofta helt annorlunda än den som man tidigare trott vara sann. Eftersom det till stor del saknas skrivna inhemska lokala källor från denna tid har man tidigare ofta utgått från vad skribenter på 1100- och 1200-talen skrivit om den sena vikingatiden.

Ni som tvivlar på krönikans äkthet kan läsa vad jag som forskare baserar äktheten på. Klicka här och ta del av det:

https://pilemedia.se/pdf/Exkurs.pdf

Inte en enda som kritiserat krönikan har kunnat motbevisa vad som där framlagts - man har helt enkelt nonchalerat detta. Så bedriver man inte seriös forskning. Glädjande växer skaran av personer som ser seriöst på det nya källmaterialet, allt från professorer till ”vanligt” folk.

29 nov 2025

Krönikan ”Gesta Wulinensis” är skriven av Harald Blåtands präst på 900-talet med tillägg av efterföljande präster. På ett övergripande sätt har den fått mig att inse att vår tidigare Sydskandinaviska vikingahistoria utifrån skriftliga källor till stora delar är basera på mycket material som kan, och ska, ifrågasättas. Vid analys av denna krönika har vi noga undersökt dess äkthet. Som erfaren forskare har jag arbetat med vikingatiden och medeltiden under större delen av mitt vuxna liv. Genast jag såg ”Gesta Wulinensis” i sin polska avskrift från 1963 klargjorde jag att jag skulle göra allt för att finna belägg som bevisar att denna krönika inte är från tiden ifråga. Inte på någon punkt har jag kunnat finna något som skulle stödja detta förfalskarscenario. I stället har vi funnit riktigt många belägg för krönikans äkthet.

I avsaknad av samtida skrivna källor från Sydskandinavien har tidigare skribenter använt sig av nedskrivet material som är mycket yngre - med betoning på ordet mycket - än händelserna som man skrivit om. Sanningen är emellertid att vi i stort sett inte har något inhemskt skrivet material som handlar om dåtida Sydskandinavien.

Det har vi nu. ”Gesta Wulinensis” ger oss en unik historiebild, inte minst över bl.a. skånska förhållanden. Nästa år kommer vår andra bok ut, denna gång om Sven Tveskägg och hans samtid med materialet från krönikan fram till året 1014. Jag har sammanställt lite av mina erfarenheter med arbetet med denna krönika i ett litet dokument som du kan läsa genom att klicka här:

https://pilemedia.se/pdf/Skånehistoria.pdf

1 dec 2025

Det var en gång!

Då miniräknare eller ritning med hjälp av dator inte existerade. Bilden visar några av mina saker som jag inköpte när jag började läsa till byggnadsingenjör på gymnasiet hösten 1965. Ritningarna skulle göras med tuschpennor i olika spetsdimensioner och med utbytbara tuschbehållare. Texterna på ritningarna gjordes med olika plastmallar där man körde runt tuschpennornas spetsar för att få fram siffror och bokstäver.

Och så var det den nödvändiga räknestickan!

Vi hade långa stickor i skolan att träna på. Själv inskaffade jag snart mina egna mindre varianter som ses på bilden. Jag hade en dansk kompis Polle som år 1970 hade skaffat en amerikansk byggsats på en digital räknedosa. Stolt visade han upp denna när vi var på besök i hans hem i Slagelse på Själland. Den var inbyggd i en stor låda och vi var imponerade.

Men kunde man lita på resultaten? När amerikanarna gjorde sin första månlandning år 1969 stod det ett tiotal matematiker i kontrollrummet och arbetade frenetiskt med sina räknestickor för att kontrollera att allt gick rätt.

Man känner nästan att man är född på stenåldern - eller i varje fall på vikingatiden!

3 dec 2025

När Malmöfestivalen öppnade första gången 1985 ville min chef Bengt Salomonsson och jag trycka på det historiska perspektivet. Vi beslöt oss för att arrangera en stor medeltidsmarknad på Malmö museum och slottet Malmöhus. Det blev en enorm succé vilket bifogade bilder nog kan berätta om. Jag förslog att vi också skulle välja Gustav Vasas möte med danske kungen Fredrik I på Malmöhus år 1525. På bilderna ser ni daner-

kungen anlända i det enorma folkvimlet tillsammans med 1500-talets Malmöhusgarde som vid denna tid var under bildande.

Vi framförde också en teaterpjäs i Riddarsalen som handlade om hur Gustav Vasa blev bortkollrad av de vackra malmöitiska jungfrurna. Utifrån inspiration från samtida källor och krönikor skrev jag denna pjäs som framfördes av Folkteatern flera gånger under dagen. Det hela avslutades med att de två kungarna med stort följe och publik drog i procession till Stortorget för att hedras av stadens styrande år 1985.

Det var hur kul som helst!

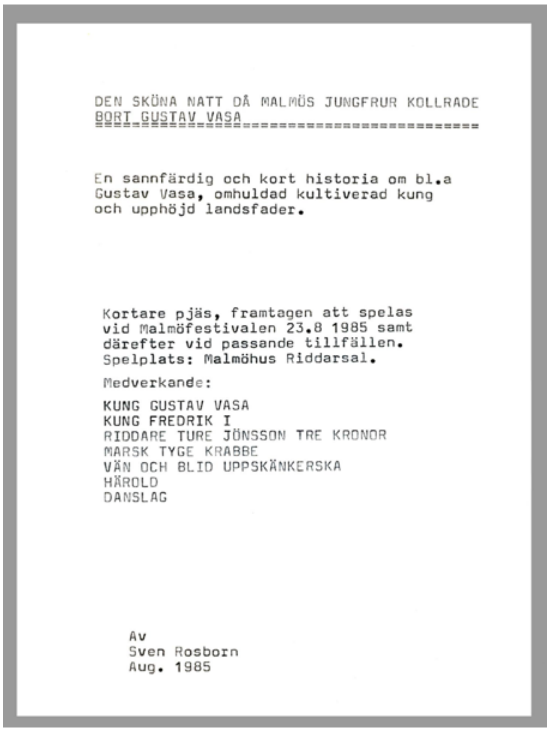

DEN SKÖNA NATT DÅ MALMÖS JUNGFRUR KOLLRADE BORT GUSTAV VASA

En sannfärdig och kort historia om bl.a Gustav Vasa, omhuldad kultiverad kung och upphöjd landsfader.

Kortare pjäs, framtagen att spelas vid Malmöfestivalen 23.8 1985 samt därefter vid passande tillfällen.
Spelplats: Malmöhus Riddarsal.

Medverkande:

KUNG GUSTAV VASA
KUNG FREDRIK I
RIDDARE TURE JÖNSSON TRE KRONOR
MARSK TYGE KRABBE
VÄN OCH BLID UPPSKÄNKERSKA
HÄROLD
DANSLAG

Av
Sven Rosborn
Aug. 1985

16 dec 2025

Så här nära juletid händer det att tankarna går tillbaka på de många släktingar och vänner som man haft förmånen att känna och glädjas tillsammans med så länge livet bestod. Satt och bläddrade bland gamla bildfiler och fann detta foto på min gamle vän Kjell-Arne Göransson. Vi fick förmånen att vara vänner hela livet från första klass på Rörsjöskolan hösten 1956. Efter nionde klass på Latinskolan skiljdes våra vägar men återförenades i Malmös stads tjänst; du på Fritidsförvaltningen och jag på Malmö museum.

Fotot togs för några år sedan under ett pensionärsmöte på Sir Tobys i Malmö då du hade turen att vinna en frågetävling.

Du lämnade plötsligt för 1½ år sedan. Det tog mig hårt eftersom du verkligen var en sann vän.

17 dec 2025

Vår kommande bok om vikingakungen Sven Tveskägg blir en viktig uppföljning av den delvis okända sydskandinaviska vikingahistoria som vi tidigare presenterat i boken ”Vikingakungens guldskatt”. Den boken handlade ju främst om Sven Tveskäggs farbror Harald Blåtand. Den nya boken är i princip klar men saknar fortfarande några mindre avsnitt. Ett gäller vad den samtida krönikan ”Gesta Wulinensis ecclesiae pontificum” från 900-talet berättar om Sven Tveskägg och Olof Skötkonung efter deras vistelse i Normandie och norra Frankrike i slutet av 900-talet.

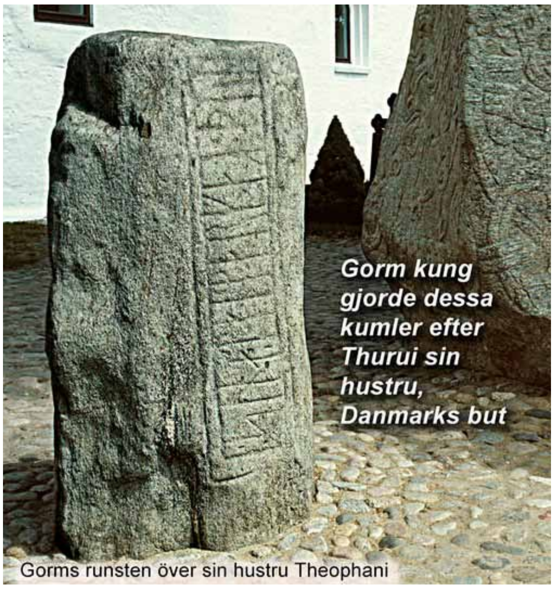

Gorms runsten över sin hustru Theophani

Skrivet, samtida källmaterial som rör kvinnornas plats på historiens arena är sorgligt litet. Detta beror ju på att det nästan enbart är män som nedtecknat vad som en gång hände. Med krönikan ”Gesta Wulinensis” stiger emellertid speciellt tre kvinnor fram som visar att kvinnor minsann kunde vara lika betydelsefulla som män. Den första är Theophani, hustru till kung Gorm. Hennes farfar var den östromerske kejsaren Romanus I Lekapenos. Den andra kvinnan är Helga, hustru till Skånes lydkung Toke Gormsson, syster till Vladimir I av Kiev och den tredje är Sven Tveskäggs syster Thiri, hustru till jarlen Sibir Fultarson som Harald Blåtand utsåg till danernas regent efter det att kungen sårats av en pil i benet.

Tre kvinnor som med krafttag fanns vid sidan om sina män och som tog över taktpinnen när dessa dog. Tre värdiga representanter för vår kvinnohistoria. Tre kvinnor vars historia inte hämtats från ett senare sagomaterial utan från en samtida ögonvittnesberättelse.

Ni som väntar på boken får tyvärr vänta lite till.

23 dec 2025

Lillejulafton 2025. Julgröten på gång.

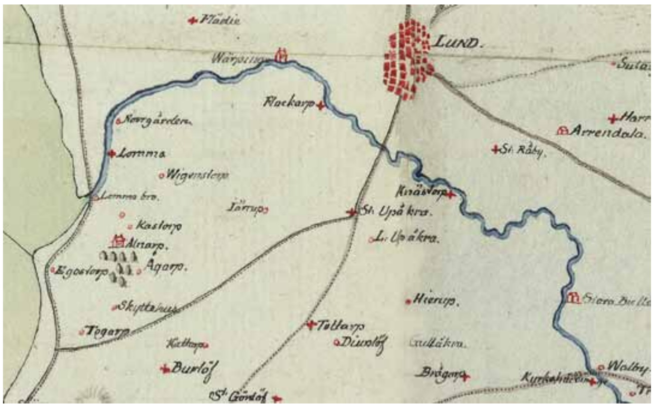

24 dec 2025

Direkt efter det att julgröten blivit klar i går Lillejulafton var jag bara tvungen att offra några timmar med att fördjupa mig i källorna till det skånska kulturlandskapet för tusen år sedan. Det var speciellt området mellan Lomma och Lund som väckt mitt intresse. Detta efter att ha noterat en sak som texten till den gamla, tusenåriga handskriften ”Gesta Wulinensis” berättar om.

När vi arrangerade cykelloppet ”Christianloppet” runt åren 2010 valde vi att låta cyklisterna på sträckan Helsingborg-Malmö passera Värpinge strax väster om Lund, se byns placering på bifogad karta från år 1684. Inte kunde vi då ana att denna plats skulle finnas omtalad på ett spännande sätt i det historiska källmaterialet tusen år tidigare. Min namne, Sven - med tillägget Tveskägg - förflyttade nämligen då, direkt efter sjöslaget vid Svolder år 1000, ett stort antal skickliga hantverkarfamiljer till just detta område.

I sanning en spännande julklapp som jag fick i går. I vår kommande bok får ni veta mer vad dessa hantverkare var specialister på.